PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 19 (12.051)

Trst, sreda, 23. januarja 1985

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER
855/AA
000500

Na povabilo predsednice izvršnega sveta Milke Planinc

Predsednik vlade Bettino Craxi prve dni februarja v Jugoslaviji

Na obisku ga bo spremljal zunanji minister Andreotti
Nova priložnost za potrditev tesnih prijateljskih vezi

BOJAN BREZIGAR

RIM — Predsednik vlade Bettino Craxi bo prihodnji teden obiskal Jugoslavijo. Predsedstvo vlade je namreč včeraj objavilo uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da bo obisk v petek, 1. in v soboto, 2. februarja na povabilo predsednice ZIS Milke Planinc. Craxija bo na obisku spremljal zunanji minister Giulio Andreotti.

V daljšem tiskovnem sporočilu, ki ga je izdalo predsedstvo vlade, je med drugim rečeno, da tako rimska kot beograjska vlada ocenjujeta, da bo ta obisk formalna priložnost za potrditev tesnih prijateljskih vezi in dobrega sosedstva med Italijo in Jugoslavijo ter skupne volje, da se taki odnosi ohranijo in ovrednotijo v skupno korist in v interesu krepitve stabilnosti in sodelovanja v svetu. Predsedstvo vlade navaja tudi vsebino bližnjih pogovorov, ki jih bo imel predsednik vlade z Milko Planinc in z drugimi predstavniki jugoslovanskega političnea vodstva: dvostranski odnosi in skrb za njihov »nadaljnji uravnovešeni razvoj«, poživitev mednarodnega dialoga v bistvenih smereh Vzhod - Zahod in Sever - Jug, mednarodna politična krizna vprašanja. Poleg tega bo verjetno, glede na dejstvo, da v prvem polletju letošnjega leta predseduje Italija Evropski gospodarski skupnosti, tudi sodelovanje med Jugoslavijo in EGS ena pomembnih tem beograjskih pogovorov.

Craxijev obisk v Beogradu bo prvi obisk italijanskega predsednika vlade v sosednji republiki po podpisu osimskega sporazuma, od katerega poteka letos že deseto leto. Zadnji in pravzaprav edini predsednik italijanske vlade, ki je obiskal Jugoslavijo, je bil Aldo Moro, ki je bil v Beogradu leta 1965. Pač pa je bila v zadnjih letih zelo živahna izmenjava obiskov šefov diplomacij, saj sta se italijanski in jugoslovanski zunanji minister srečevala najmanj enkrat letno: lansko leto sta bili srečanji dve, Andreottijev obisk v Beogradu in v Sarajevu ob priložnosti otvoritve zimskih olimpijskih iger, in srečanje med Andreottijem in Dizdarevićem oktobra v Gradežu, ob priložnosti zasedanja o plovni poti, ki naj bi povezovala Jadran z Donavo. Več je bilo tudi srečanj na ravni državnih poglavarjev. Predsednik republike Pertini je leta 1979 uradno obiskal Jugoslavijo (v Jugoslaviji je bil nato neuradno še dvakrat), predsednik predsedstva SFR Jugoslavije Mijatović pa je leta 1980 vrnil obisk.

Spet pritiski na slovenske starše v zvezi s predvpisi v prve razrede

NA 4. STRANI

Izjava izvršnega odbora SKGZ

POSKUS OŽENJA PRAVIC PREDSTAVLJA KRIVICO

Izvršni odbor SKGZ je na svoji zadnji seji obravnaval dogajanje okrog zakona za globalno zaščito in izrekel globoko nezadovoljstvo nad dejstvom, da se neprestano odlaša z nadaljevanjem obravnave predloženih zakonskih osnutkov. Datum prihoda ožje skupine prve senatne komisije v deželo Furlanijo - Julijsko krajino je bil kar večkrat odložen. Takega postopka ni mogoče opravičevati s prezaposlenostjo senata ali vremenom, marveč dejstvom, da so še močne sile, ki bi hotele vsiliti Slovencem tak zakon, ki bi v bistvu potrdil današnje stanje in za vedno izločil Slovence videmske pokrajine iz slovenske manjšinske skupnosti.

Tako sklepanje izhaja iz dosedanjega zadržanja teh sil, še bolj pa potrjuje sporočilo, ki ga je pred dnevi izdalo vodstvo deželne Krščanske demokracije, ki sicer izraža željo, da bi se v najkrajšem času razrešil težak problem, ki ga predstavlja zakon v prid slovenski manjšini, a svojo željo takoj zanika s trditvijo, da le njen zakonski osnutek omogoča pravično rešitev, ker da je v ostalih osnutkih nekaj prenapetosti. Pri tem je KD naredila celo korak nazaj, saj je v preteklosti svoj zakonski osnutek ocenjevala kot politični predlog, ki je odprt za prispevke drugih, to tudi zato, ker ni v njem upoštevala vseh, temveč izključno jezikovna in šolska vprašanja. Sedaj pa obravnava svoj osnutek kot edino možen in ustrezen.

Vsak predlagalec ima pravico zagovarjati svoj osnutek, toda proglašati svojega za edino pravičnega in primernega onemogoča vsako razpravo, ker je po taki sodbi vsako drugačno stališče nepravično in neprimerno, se pravi škodljivo.

Mnenja smo, da je prav osnutek KD v mnogih postavkah neprimeren in krivičen predvsem v tem, da bistveno zmanjšuje ozemlje, na katerem naj bi Slovenci uživali narodnostne pravice in sicer v vsej videmski pokrajini, deloma na Goriškem in po zadnjem predloženem osnutku celo v Miljah. Postopek za poznejšo vključitev drugih občin v zaščitno območje, ki ga vsebuje predlog KD, je zahtevnejši in zato slabši od preštevanja. Krivičen je do mestnega slovenskega prebivalstva, ki mu odmerja manjše pravice kot v okolici, krivičen tudi po tem, da zanemarja važne komponente življenja manjšine, kot so kultura, gospodarstvo, založništvo in drugo.

Predstavniki slovenske manjšine, enotna delegacija in vse njene komponente, so neštetokrat naštele in utemeljile zahteve slovenske manjšine, zato so zanjo primerne in pravične. Vsak poskus oženja pravic bi predstavljal resnično krivico.

POROČILO S SEJE NA 3. STRANI

Na Koroškem gonja proti TV pretvorniku v Žitari vasi

Avstrijske oblasti oporekajo Slovencem to kar so priskrbele za svoje rojake v Italiji

BARBARA GORIČAR

CELOVEC — *Prosvetno društvo »Trta« iz Žitare vasi, v Podjuni je v novoletni noči postavilo televizijski pretvornik v Žitari vasi, ki odtlej 500 - 600 gospodinjstev (do Reberce, Galicije in Dobrle vasi) oskrbuje s signalom ljubljanske televizije in 2. programa ORF. Področje pod Peco je namreč eno izmed tistih na Koroškem, kjer ljudem tudi s posebnimi antenami ni uspelo loviti niti RTV Ljubljane niti 2. programa avstrijske televizije.*

Novi pretvornik, ki ga je s samopomočjo in z lastnim delom postavila skupina ljudi iz Žitare vasi, pa je v teh dneh na Koroškem dvignil že toliko prahu, da bo kaj kmalu prerastel v državno afero.

Za začetek ga pošta (v Avstriji namreč sodi pristojnost instalacij radijskih in televizijskih oddajnikov, sprejemnikov in relejnih postaj v njihovo območje) skoraj mesec dni ni našla. Tudi posebni avtomobil ORF, opremljen z detektorjem za iskanje televizijskih valov in signalov se je teden dni zaman trudil. No, preteklo soboto — nenazadnje tudi zahvaljujoč se Slovenskemu vestniku, glasilu Zveze slovenskih organizacij iz Celovca, ki je zadevo objavil — je stvar prišla na dan.

V prvi tiskovni izjavi je koroški deželni glavar Leopold Wagner dejal, da je v Avstriji vsakomur znano, da privatna oseba ne more postavljati televizijskih pretvornikov in da bi Franc Kukovica, glavni iniciator za postavitev te naprave, »ko bi to storil v Jugoslaviji, že bil v zaporu.« Franc Kukovica, sicer član SPOe, je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Izjava Zveze slovenskih organizacij

»Slovenska narodnostna skupnost na Koroškem že več desetletij v stikih z deželnimi in zveznimi oblastmi ter z ORF išče rešitve glede sprejema slovenskega televizijskega programa na južnem Koroškem, podobno kot je to urejeno v Južni Tirolski. Vse te vzpodbude so pristojne oblasti do danes ignorirale. Prav zaradi takšnega nezadovoljivega stanja (v Žitari vasi tudi ni možen sprejem drugega avstrijskega TV programa), se je v Žitari vasi oblikovala posebna skupina ljudi, ki so s samopomočjo in z lastnim delom zgradili potreben TV-pretvornik.

Gradnja pretvornika je potekala več mesecev in to na očeh javnosti. Zato je poročanje nekaterih koroških časopisov, da gre za tajni slovenski oddajnik, nepravilno. Če deželni glavar Wagner v zvezi z novim pretvornikom govori o kršenju avstrijskih zakonov, je treba koroško javnost opozoriti na to, da koroške deželne stranke pravzaprav že več let kršijo zakone, ker se za strankarsko propagando poslužujejo posebej zato zgrajenih inozemskih radijskih postaj. ZSO podpira iniciativo žitrajskih občanov in odločno zavrača grožnje nekaterih koroških oblasti. Novi TV-pretvornik v Žitari vasi je tudi prispevek k izpolnjevanju člena 7 avstrijske državne pogodbe, ki ga avstrijska vlada že trideset let ne izpolnjuje.

Po srečanju s Scalzonejem

Minister De Michelis pod udarom

RIM — Medtem ko je vladni sklep, da spet postavi vprašanje zaupnice ob glasovanju za Visentinijev davčni dekret ponovno zaostril odnose z opozicijo, se je včeraj v vrstah večine vnel nov spor. Izbruhnila je »zadeva De Michelis«. Socialistični minister za delo je na zatožni klopi zaradi srečanja s pobeglim bivšim voditeljem skrajno levičarske organizacije Potere operaio Orestejem Scalzonejem v Parizu. Parlamentarna skupina KD je v bistvu zato zahtevala ministrov odstop. »Dogodek dokazuje sam po sebi tako lahkomiselnost, da ne rečemo neodgovornost, ki se nam zares zdi nezdružljiva z dolžnostmi ministra,« pravi uradna nota, ki jo objavlja danes glasilo KD.

Hkrati KD zahteva od Craxija »dokončno pojasnilo«, ker vodi tudi De Michelisovo stranko. Minister je bil sicer demantiral verzijo o srečanju s Scalzonejem, ki jo je objavil tednik »Famiglia cristiana«, toda list baje pripravlja objavo dolgega intervjuja z beguncem, ki naj bi potrjevala v podrobnostih neprevidne De Michelisove izjave o amnestiji. Ni bržkone naključje, če se spet pojavlja nikdar utišana polemika med KD in PSI o terorizmu.

Tudi KPI je takoj reagirala na afero s parlamentarno interpelacijo, v kateri zahteva pojasnila glede srečanja De Michelis - Scalzone in vsebine pogovora ter stališča vlade do izročitve terorističnih beguncev v Franciji.

Bo torej De Michelis prisiljen odstopiti? Pariškega srečanja ne more namreč zanikati. Ustvarja se s tem nenavaden položaj v časih »belega semestra«: če bi močen minister, kakršen je De Michelis, odstopil, bi se pač prevesilo ravnotežje v vladni koaliciji. Nihče od PSI ni včeraj spregovoril in je vprašljivo, do kod ga je pripravljen braniti. Po drugi strani mnogi menijo, da je za Craxija De Michelis bolj notranji tekmec kot, morda, minister in tovariš, ki ga je treba braniti.

R. G.

Na SP v Seefeldu

Italijanu De Zoltu bronasto odličje

Namizni tenis

Kras danes v Cagliariju

NA 10. STRANI

Mir v Evropi in Slovenci v Italiji v pogovorih ZKS-KPI v Ljubljani

LJUBLJANA — Na povabilo CK ZK Slovenije so včeraj v Slovenijo prispeli: član direkcije in sekretariata KPI Giancarlo Pajetta, poslanec italijanske republike v evropskem parlamentu Giorgio Rossetti in deželni tajnik KPI za Furlanijo - Julijsko krajino Roberto Viezzi.

V Ljubljani je goste sprejel predsednik CK ZKS Andrej Marinc s sodelavci. V razgovoru — sodelovali so še Miha Ravnik, Jože Smole, Tomaž Beltram in generalni konzul v Trstu Drago Mirošič, so bila v ospredju aktualna vprašanja odnosov med partijama in vprašanja nadaljnjega razvoja sosedskih odnosov med Furlanijo - Julijsko krajino in SR Slovenijo in vprašanje položaja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Po besedah Giancarla Pajette je položaj v Italiji moč označiti kot permanentno politično krizo, katere največje breme nosijo delavci. Poleg tega so soočeni s svojevrstnim propagandnim pritiskom pred parlamentarnimi volitvami, zato je ena prvih nalog KPI ohranjati in krepiti enotnost delavskega gibanja, oziroma enotnost vseh demokratičnih političnih sil. Vse to seveda na določen način zadeva tudi slovensko narodnostno skupnost v Italiji, ki ima v Furlaniji - Julijski krajini pomembno gospodarsko in kulturno vlogo. KPI v tem pogledu zavrača — posebej v Trstu močan — šovinizem in nacionalno nestrpnost. Giancarlo Pajetta je posebej poudaril, da je treba še nadalje razvijati dobre sosedske odnose med deželama v duhu osimskih sporazumov, predvsem pa okrepiti gospodarsko sodelovanje in politične stike.

Andrej Marinc je goste seznanil z aktivnostmi ZKS po 13. seji CK ZKJ, ki so aktivirale ne le članstvo ZK, ampak večino delovnih ljudi, in z rezultati uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Spregovoril je tudi o aktualnih vprašanjih mednarodnega gospodarskega sodelovanja in vpliva na notranje gospodarsko stanje. Glede nadaljnjega sodelovanja med

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

● Avstrijske

NADALJEVANJE S 1. STRANI

očitno deželnim oblastem trn v peti že od tedaj, ko je kot ravnatelj žitrajske šole dal postaviti v ljudski šoli dvojezične napise. Po tej izjavi deželnega glavarja se je oglasil še koroški Heimatdienst,

Če se ozremo nazaj, v nedavno zgodovino koroških Slovencev, se moramo ustaviti najprej v letu 1977, ko so v svojem »operacijskem koledarju«, poslanem na urad zveznega kanclerja, napisali vlogo, da se znotraj oddaj avstrijskega radia in televizije upošteva tudi slovenski jezik za Koroško. Kasneje, v oktobru leta 1981 sta obe osrednji organizaciji koroških Slovencev (Narodni svet in Zveza slovenskih organizacij) uradu zveznega kanclerja predali stališče v zvezi z radiom in televizijo

Kot primerjava: ORF (avstrijska radio televizija) je preko neke poluradne družbe na Južnem Tirolskem postavila na stotine pretvornikov, da lahko avstrijska manjšina v Italiji vsepovsod, tudi v najbolj hribovitih predelih, gleda oba programa televizije iz matične države. Prav lanskega oktobra so zaključili vso pretvorniško mrežo.

Uradne oblasti na Koroškem zdaj zahtevajo od obeh organizacij koroških Slovencev, da pretvornik podrejo. Ti pa bodo najprej zaprosili za razgovor pri ministru za promet dr. Ferdinanu Lacini.

BARBARA GORIČAR

● Mir v Evropi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

KPI in ZK je menil, da je treba ohraniti že utečene prijateljske stike, katerih dinamiko in oblike naj določajo konkretni skupni interesi.

Obe strani sta podprli osnutek zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji in konkretne pobude, ki so z njim povezane. Osnutek zakona je velik korak naprej, toda nekateri odnosi se še naprej zaostrujejo zaradi tega, ker položaj Slovencev v Italiji še ni zadovoljivo urejen. Prav tako so podprli pobude za vzpostavitev brezatomskega področja ob meji in za krepitev gibanja za mir in sožitje med narodi, ki lahko veliko prispeva k miru v Evropi in še posebej v Sredozemlju.

Govor je bil tudi o medsebojnem gospodarskem sodelovanju, o konkretnejših vprašanjih pa se bodo danes pogovarjali s predsednikom IS SRS Dušanom Šinigojem in njegovimi sodelavci.

Goste bosta ločeno sprejela tudi predsednik predsedstva SRS France Popit in član predsedstva SFRJ Stane Dolanc. (dd)

Še vedno nezaupanje in očitki med velesilama

Kritične sovjetske ocene Reaganovega umestitvenega govora v Washingtonu

MOSKVA — Predvčerajšnja nastopna slovesnost v Beli hiši, na kateri je ameriški predsednik Ronald Reagan vdrugič zaprisegel in imel tudi priložnostni govor, sovjetskim krogom ni bila posebno všeč. Komentatorji pravijo, da je Reagan preveč govoril o »miroljubni politiki« svoje administracije v preteklih štirih letih, pri tem pa tudi tokrat pozabil povedati, ali nameravajo ZDA na bližnjih pogajanjih zavzeti »konstruktivno stališče v zvezi z demilitarizacijo vesolja«.

Sovjetske kritike Reaganove administracije v tem trenutku seveda niso nikogar tukaj posebno presenetile, saj v Kremlju že od vsega začetka, od kar sta se zunanjo ministra Gromiko in Shultz v začetku meseca razšla v Ženevi, opozarjajo, da washingtonski politiki ne želijo dovolj jasno povedati, ali resno nameravajo odstopiti od vesoljskega oboroženega programa ali pa o tem govorijo le toliko, kolikor to zahteva sklenjen ženevski sporazum o novih pogajanjih. Po splošnem mnenju sovjetsko vodstvo skrbi, da so v Washingtonu dogovor o treh pogajalskih področjih (združenih v ena sama pogajanja) razumeli nekoliko »po svoje« in da po njihovem rezultati na enem območju niso nujno povezani z napredkom na drugem.

Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je zaradi tega že takoj po svojem povratku iz Ženeve, prav tako pa tudi v svojem televizijskem nastopu odločno opozoril, da daje sovjetska stran največji pomen demilitarizaciji vesolja in da z Američani ne bo nobenega sporazuma na področju oboroževalne tekme, če le ta ne bo vseboval tudi klavzule o prepovedi selitve orožij v vesoljska prostranstva. Dokaj ostro je nastopil tudi sovjetski tisk, ki je obtožil Washington, da nekaterim tamkajšnjim krogom ženevski sporazum o začetku novih pogajanj ni všeč in da ga bi radi že pred uradnim začetkom pogovorov »izigrali«.

Sovjetska tiskovna agencija TASS je v zvezi s slovesnostjo v Beli hiši ameriškemu predsedniku tudi očitala, da ne more preprosto »prekrižati« politike svoje administracije v prvem mandatu in da so bila vsa prizadevanja Washingtona v tem obdobju daleč od »miroljubnih ocen« — s katerimi je baje to obdobje označil sam. Vsem naj bi bilo namreč znano, da je bila njegova administracija tista, ki je začela sedanjo oboroževalno tekmo, sprožila široko »propagandno vojno proti komunizmu« in povsem »nerazumno« povečala ameriški vojaški proračun.

Da pri tem ne bi bilo nobenega dvoma o militarističnih namenih ameriške politike, je sovjetska agencija včeraj postregla tudi s celo vrsto podatkov, ki naj bi pričali, da gospodarski položaj v ZDA še zdaleč ni tako dober, kot to prikazuje Reaganova administracija, in da račun za oboroževanje plačuje vse širši krog Američanov. Tako naj bi v zadnjih štirih letih na primer nesluteno porasel deficit v državni blagajni, v mnogih pogledih naj bi se zaostrile socialne razmere, pod (uradno priznanim življenjskim) minimumom pa naj bi živelo že več kot 34 milijonov ljudi.

Edino pohvalo je sovjetska agencija našla za njegovo priznanje, da so nova pogajanja, o katerih sta se dogovorila Gromiko in Shultz v Ženevi, pomembna in neodložljiva, vendar pa je dala tudi pri tem z neprekrito ironijo vedeti, da ne verjame povsem v iskrenost njegovih besed, češ da se bo Amerika zavzemala tako za omejitev jedrskega orožja kot tudi za njegovo zmanjšanje.

DANILO SLIVNIK

Junija začetek del za karavanški predor

LJUBLJANA — Včerajšnji pogovori avstrijske in jugoslovanske delegacije o gradnji karavanškega predora, ki sta jo vodila dr. Erich Binder, izredni poslanec in pooblaščeni minister zveznega ministrstva za zunanje zadeve Avstrije in Andrej Grahor, namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zveze, so pokazali, da se bo delo na predoru začelo usklajeno. Na jugoslovanski strani bodo junija letos začeli z deli (začetek maja bo licitacija za pridobitev del), Avstrijci, ki imajo sicer daljši del predora (7.900 metrov bo predor dolg, na jugoslovanski strani ga bo 3.300 metrov), pa bodo z deli pričeli leto kasneje.

Leta 1990 bo predor končan in opremljen z vsem potrebnim za nemoten promet. Čeprav karavanški predor sodi v sklop izgradnje transjugoslovanske avtoceste (Karavanke - Gevgelija), so se že lani na zveznem nivoju dogovorili, da vsaka republika financira svoj del gradnje te moderne cestne povezave. Slovenija bo tako porabila za izgradnjo predora pod Karavankami 140 milijonov dolarjev. Seveda pa je treba vedeti, da bodo polovico potrebnih sredstev zbrali od tako imenovanega bencinskega dinarja, ostala polovica pa bodo posojila. »Zeleno valuto« posojila bodo uporabili za modernizacijo izvozno usmerjene industrije, ki bo s konkretnimi načrti izvozno usmerjene proizvodnje lahko uporabila in tudi vrnila ta posojila preko Združene banke Ljubljanske banke. (dd)

Na procesu proti šesterici v Beogradu

Vrtiljak s pravnimi zagovorniki obtožencev

BEOGRAD — Na sojenju šesterici v Beogradu se še vedno nihče ne dolgočasi. Včeraj je občinstvo najprej razgibal obtoženec Dragomir Olujić, ki je v petek odpovedal sodelovanje branilcu Nikoli Baroviću, zdaj pa si je premislil in odvetniku vrnil pooblastilo. Sodišče je zdaj že vajeno takšnih in podobnih prebliskov ter se ni zmedlo. Ker so že imenovali uradnega branilca (Branislava Šoškića), ga za vsak primer, če si Olujić spet premisli, niso razrešili in je do nadaljnjega »v rezervi«. Tudi drugoobtoženi Miodrag Milić ima težave z izbiro odvetnika. Najprej je odpustil Slobodana Perovića, nakar mu je sodišče določilo uradnega branilca, včeraj pa mu je bil najbolj všeč Vladimir Šeks, ki sicer brani tudi prvoobtoženega Vladimira Mijanovića.

Da obtoženi Pavluško Imširović ne bi stal preveč ob strani (je pa še kar zadovoljen z odvetnikom), je sodišču dostavil seznam 145 točk, ki so se mu v dosedanjih postopkih zdele nezakonite. Ko mu je predsednik senata omenil, da se ne strinja z njegovimi pripombami, je Imširović oznanil enotedensko gladovno stavko. Glede na to, da se tudi Imširović brani s posti, bo uresničevanje te odločitve bolj težko nadzorovati...

Po vseh teh oznanilih in zapletih je sodišče nadaljevalo delo. Proučilo je predmete in spise, ki so jih med preiskavo našli v stanovanjih obtoženih in ko je že vse kazalo, da bodo razpravo vendarle nadaljevali, je branilec Šeks sporočil, da mu je slabo. Ker drugih Mijanovićevih odvetnikov ni bilo v dvorani, je sodišče obupalo in se razprava nadaljuje danes. (dd)

Zasliševanja v Torunu

Na procesu zaradi umora duhovnika Popieluszka so včeraj zaslišali polkovnika Lulinskega, polkovnika Glowackega, generala Plateka in njegovo tajnico Storyjevo ter torunskega župnika Nowakowskega. Po vsem sodeč se bo proces zavlekel še nekaj dni, ni pa izključeno, da bodo zahtevali dodatno preiskavo (Telefoto AP)

Novi razpleti v Indiji glede špijonske mreže

NEW DELHI — Vsa indijska protivohunska služba je na nogah spričo nezaslišane afere, ki je konec prejšnjega tedna razburkala tamkajšnje politično življenje. Kot znano so indijske oblasti razkrile vohunsko mrežo in že dale aretirati ducat vidnih državnih funkcionarjev in tri zasebnike, ki naj bi bili vohunili za neko tujo državo. Včeraj so indijska javna občila prinesla presenetljivo vest, da je glavni osumljenec, neki francoski poslovnež, že zapustil državo. Dosedanji glavni obtoženec, francoski podpolkovnik Alain Bolley, je bil oproščen pripisane mu krivde, francoska vlada pa ga je poklicala v Pariz »na posvet«. Že omenjeni, a še neimenovani poslovnež pa je iz Indije odpotoval brž za njim.

Agenti varnostne službe so včeraj in predvčerajšnjim aretirali še pet oseb, osemdeset drugih pa nadzirajo: med njimi so indijski diplomati, visoki državni funkcionarji, vojaški častniki in celo neki bivši član vodstva stranke.

Dokončna sodba o vsej zadevi še ni mogoča, zelo verjetno pa se bodo indijski diplomatski odnosi s Francijo in drugimi zahodnimi državami ohladili. Države vzhodnega bloka s SZ na čelu pa medtem o aferi trdovratno molče.

Brezcarinske prodajalne na mejnih prehodih SFRJ

BEOGRAD — Jugoslovanski zvezni organi pripravljajo nove spremembe carinskega zakona. Tokrat naj bi uvedli večje olajšave za uvoz opreme, ki je nadomestilo za tisto, ki je bila poškodovana v kakršnikoli nesreči. Pogoj pa seveda je, da opreme, za katero bi uveljavljali uvozne olajšave, ne proizvaja nihče v Jugoslaviji.

Druga novost v carinskem zakonu bodo prostocarinske prodajalne na cestnih mejnih prehodih (do zdaj so bile možne le na letališčih in v lukah). Predlog za uvedbo takih prodajaln tudi na cestnih mejnih prehodih je že star, kaže pa, da bodo sedaj motivi (večji devizni priliv, interes ljudi ob meji) le zmagali. Navsezadnje je številka 831.176 milijonov dinarjev, za kolikor so v devizah prodali blaga »duty free« trgovine na letališčih v letu 1983, dovolj velika spodbuda za širjenje tovrstne prodaje. Za zdaj takšnih trgovin ne bi odpirali na železniških postajah, ker bi bil menda carinski nadzor na preveliki preizkušnji...(dd)

Zasedanje sovjetsko-zahodnonemške mešane komisije

SZ si želi tesnejše sodelovanje

BONN — Zvezni kancler Kohl in zunanji minister Genscher sta se včeraj v Bonnu pogovarjala z namestnikom predsednika ministrskega sveta SZ Aleksejem K. Antonovom, ki je predsednik sovjetskega dela mešane sovjetsko - zahodnonemške gospodarske komisije. V središču političnih pogovorov so bili odnosi med Vzhodom in Zahodom, razorožitvena pogajanja med supersilama in revanšistični očitki, ki prihajajo z Vzhoda na račun določenih vladajočih krogov v ZRN.

Že predsinočnjim, po prvem dnevu zasedanja gospodarske komisije, je zvezni gospodarski minister Martin Bangemann na banketu, prirejenem na čast sovjetski delegaciji, dejal, da ne razume, zakaj vzhodnoevropske države že mesece in mesece uprizarjajo gonjo o zahodnonemškem revanšizmu. Tudi iz Sovjetske zveze prihajajo takšni očitki, je dejal Bangemann, vendar so ti očitki popolnoma neutemeljeni in so v nasprotju z miroljubno politiko zvezne vlade.

Sovjetsko - zahodnonemška gospodarska komisija bi bila morala zasedati že lani jeseni, vendar so zaradi nepričakovane smrti predsednika sovjetskega dela komisije Leonida Kostandova zasedanje odložili. Toda takoj po prihodu v Bonn je sovjetska stran sporočila, da želi, da bi bili sestanki komisije spet jeseni.

Že na predvčerajšnjem zasedanju komisije so bile v ospredju možnosti gospodarskega sodelovanja med državama, ki jih prinaša novi petletni plan v SZ. Začel se bo prihodnje leto. Sovjetska stran je nakazala, da želi doseči sodelovanje z nemško industrijo pri manjših in srednjih projektih in ne samo pri velikih. Zato so se sovjetski predstavniki zanimali za navezovanje stikov z manjšimi in srednjimi zahodnonemškimi podjetji. Zlasti pa bi bilo treba v trgovinsko in gospodarsko sodelovanje med državama vključiti kmetijstvo.

Tudi kemija je bila pomemben predmet pogovorov. Na sovjetsko željo so obravnavali možnosti za varčevanje s surovinami in pri tem so se sovjetski člani komisije predvsem zanimali za nemške izkušnje na tem področju. Aleksej Antonov je zahodnonemškim sobesednikom pojasnil težišča nove sovjetske petletke, toda kakih konkretnih sklepov na tem zasedanju komisije ni pričakovati. Člani komisije bodo v naslednjih dneh obiskali nekaj velikih podjetij v ZRN in se tam konkretneje dogovarjali o morebitnih velikih, srednjih in malih poslih. Zahodnonemška podjetja se pogovarjajo s sovjetskimi predstavniki za projekte v skupni vrednosti 18 milijard mark, ki bi jih uresničili v letih novega petletnega plana od 1986 do 1990. Medtem ko je zahodnonemška stran načela kompenzacijske posle s Sovjetsko zvezo, so se sovjetski predstavniki pritoževali nad seznamom COCOM, to je nad seznamom izdelkov visoke tehnologije z Zahoda, ki bi jih Sovjetska zveza najrajši kupovala, a jih ne more, ker se Zahod boji, da bi jih Vzhod izkoristil za krepitev svoje vojaške moči. Sovjetska zveza — so dejali sovjetski predstavniki — bi rada kupovala na Zahodu »jutrišnjo tehnologijo«, ne pa današnje ali včerajšnje. Toda nemška stran meni, da je seznam COCOM zahodna »družinska zadeva«, o kateri se s sovjetskimi predstavniki ne morejo pogajati.

Predsednik zahodnonemške industrijske in trgovinske zbornice Otto Wolff von Amerongen, ki se je tudi udeležil zasedanja komisije, je za tisk izjavil, da zaostreni odnosi med supersilama v letu 1984 niso prav nič ovirali gospodarskega sodelovanja in blagovne menjave s Sovjetsko zvezo. V zadnjih letih se je zlasti povečala prodaja kemičnih izdelkov. Zahodnonemške pošiljke kemičnih izdelkov so se od leta 1975 do 1983 povečale od 550 milijonov mark na 1,2 milijarde mark. SZ je največji vzhodnoevropski partner ZRN z 31 odstotki vsega trgovinskega obsega trgovine z vzhodnoevropskimi državami, ki znaša 23 milijard mark. Toda kljub temu je delež SZ pri zahodnonemškem izvozu samo 3 odstotke, kar ustreza približno položaju Švedske. Od trgovine s SZ je odvisnih približno 120.000 delovnih mest v ZRN, zlasti v kemiji in jeklarstvu (jeklene cevi).

Na jesenskem zasedanju v Moskvi se bo mešana komisija ukvarjala predvsem s kmetijstvom, prehrambeno industrijo in storitvenimi dejavnostmi.

BOŽIDAR PAHOR

Na ponedeljkovi seji v Trstu

IO SKGZ o naporih za dosego globalne zaščite

Razpravljal tudi o proslavljanju 40-letnice osvoboditve, o posvetu »Slovenski narod in slovenska kultura« in o drugih vprašanjih

Izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze je sinoči v Trstu predvsem razpravljal o naporih za dosego globalne zakonske zaščite. Pozitivno je ocenil napovedani obisk predsednika vlade Craxija v Beogradu, na katerem se bo ob raznih drugih vprašanjih prav gotovo obravnavalo tudi zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, kot izhaja iz obvez sprejetih v osimskem sporazumu. Dejstvo je namreč, da je zaščita Slovencev skoro edino iz osimskih sporazumov še vedno nerešeno vprašanje.

Odbor je obravnaval napovedani obisk ožje komisije senata, ki bo v Trstu v ponedeljek, 28. in v Gorici in Vidmu v torek, 29. januarja. Senatorji se tokrat ne bodo srečali s predstavniki slovenske manjšine, ker je bila izražena želja, da do takega poglobljenega razgovora pride v Rimu, zato se bodo sestali izključno s tremi pokrajinami in deželno upravo.

Izvršni odbor je izrazil nezadovoljstvo, ker se s pričetkom razprave o globalni zakonski zaščiti toliko časa odlaša, zelo ostro je ocenil zadnja stališča deželnega vodstva KD, ki pomenijo celo nezadovanje od stališč, ki jih je Krščanska demokracija sprejela pred časom. Trmasto vztrajanje na teh stališčih bi onemogočilo vsako razpravo in zato je treba ostro obsoditi vsak poskus oženja naših pravic. Zaradi važnosti tega problema je izvršni odbor po daljši razpravi, v katero so posegli razni člani, odobril izjavo, ki jo v celoti objavljamo na prvi strani.

Izvršni odbor je nato obravnaval razne pobude za dostojno proslavljanje štiridesete obletnice osvoboditve. Ugodno je ocenil izredno prizadevnost in interes raznih organizacij in ustanov, ki že pripravljajo različne proslave, vendar pa je bil mnenja, da je treba organizirati Osrednji proslavi v Trstu in v Gorici in primerne proslave v videmski pokrajini. V ta namen so že bili razni stiki zlasti s športniki in kulturnimi delavci. Izvršni odbor je podčrtal važnost čim širšega značaja teh proslav v smislu, da zajemajo širok enotni krog Slovencev v Italiji in da se jih aktivno udeleže demokratični predstavniki italijanskega prebivalstva še posebej, pa da se narede vsi napori za sodelovanje borčevskih organizacij, organizacij političnih preganjancev, aktivistov, pripornikov in drugih. Ustvariti je treba ozračje sodelovanja in enotnosti, ki bo v največji meri odražalo razpoloženje, kot je bilo 1. maja 1945, težiti je treba za čim večjo in aktivno pritegnitev mladine.

Izvršni odbor je nato razpravljal o dvodnevnem posvetovanju slovenskih pisateljev na temo Slovenski narod in slovenska kultura, ki je bilo 9. in 10. januarja v Cankarjevem domu v Ljubljani. Posvet je vzbudil mnogo razprav v tisku in drugače.

Na zasedanju slovenskih pisateljev v Ljubljani je Boris Pahor govoril o usodi slovenske manjšine v Italiji, o njeni politiki, o odnosu matice do manjšin in izrekel kritiko na račun SKGZ. Treba je ugotoviti, da ni povedal nič novega. Ponovil svoja znana stališča o tem, kako bi se morala slovenska manjšina politično organizirati, pri čemer demonizira vlogo matice in tako poniževalno zreducira politične opredelitve večine slovenske narodnostne skupnosti v golo kimanje in ne kot odločitev, ki si jo sleherni pripadnik manjšine svobodno (v pluralizmu) izbere. Očitki SKGZ, ki jih Pahor našteva, so pavšalni, brez sleherne analize, zgodovinsko netočni in brez upoštevanja objektivnih razmer v raznih povojnih obdobjih, zato so sad bolestnega iskanja slabosti, v mnogih stvareh pa celo bolestnega iskanja slabega v dobrem. Pri vsem tem izpadejo tisti, ki so resnični krivci za naše težave, kot nevtralni opazovalci slovenskih zdrah, saj naj bi bili celo manj nevarni od matice.

Praksa je najbolj objektiven, a tudi strog ocenjevalec sleherne politične pobude. Če še tako na videz dobra zamisel, posebno še, če je vabljivo stilizirana, take preizkušnje ne prenese, je za v ropotarnico. In o tem, o njegovih propadlih političnih poskusih bi nas Boris Pahor iz svojih grenkih izkušenj lahko kaj poučil.

In končno še vprašanje prirediteljem in drugim pisateljem iz zamejstva: kako je mogoče, da se je na omenjenem zboru oglasil le en predstavnik?

Končno je izvršni odbor še razpravljal o tematskih sejah glavnega odbora oziroma o širših posvetih o nekaterih važnih problemih, ki jih bo organiziral letos. Sklenjeno je bilo, da bo posvet o Primorskem dnevniku in o agenciji Alpe - Adria marca, junija bo predvidoma širši posvet o kulturni in novembra posvet o mladini, ob koncu leta pa bo redni občni zbor SKGZ. S temi posveti se skuša širše in globlje preučiti razna vprašanja, posveti so v preteklem delu zveze dokazali učinkovitost v iskanju rešitev in ustvarjanju širših perspektiv za reševanje nekaterih kritičnih vprašanj zveze in celotne slovenske narodnostne skupnosti.

Danes seja načelnikov skupin videmskega pokrajinskega sveta

VIDEM — Pred napovedano avdicijo senatne komisije za ustavna vprašanja je predsednik videmske pokrajine Giancarlo Englaro sklical sestanek načelnikov svetovalskih skupin. Sestanek bo danes ob 11. uri. V ponedeljek je Englaro sprejel delegacijo Slovencev videmske pokrajine, sedaj pa bo tekla razprava o vprašanju zakonske zaščite Slovencev med načelniki svetovalskih skupin. Posamezne skupine se bodo tako izrekle o vprašanju in stališču, ki naj ga ima videmska pokrajina v zvezi s prihodom že omenjene senatne komisije. Svetovalci bodo lahko preverili če je možno priti do skupnega stališča o problemu, čeprav je povsem jasno, da posvetovanje, predvsem pa sprejem skupnega stališča ne bo lahek.

Prostorska stiska knjižnice v Sežani

SEŽANA — Kosovelovo knjižnico v Sežani pesti huda prostorska stiska, saj imajo za 40 tisoč knjig na razpolago le 230 kvadratnih metrov, ali polovico manj kot zahtevajo predpisi, ki predvidevajo 15 kv. metrov za tisoč knjig. Poleg tega bi morala knjižnica letno povečati nakup novih knjig, da bi se lahko približala minimalnim normativom, ki zahtevajo najmanj dve knjigi na prebivalca, kar bi za sežansko občino pomenilo okoli 47 tisoč knjig.

Izposoja knjig poteka v sežanski matični knjižnici, ki je odprta vse delovne dni od 7. do 18. ure in v krajevnih knjižnicah v Divači, Komnu in Dutovljah (ta je trenutno zaprta), ki svoja vrata odprejo dvakrat na teden. Krajevni knjižnici bi morali odpreti vsaj še v Senožečah in Kozini, vendar jim pomanjkanje denarja in težave s pridobitvijo ustreznih prostorov to onemogočajo. Na območju Brkinov skrbi za izposojo knjig osrednja knjižnica Srečko Vilhar iz Kopra, ki te kraje obišče z bibliobusom.

S svojo dejavnostjo je Kosovelova knjižnica že zdavnaj presegla le vlogo izposojevalnice knjig, kjer letno pripravijo vse več razstav in srečanj s kulturnimi ustvarjalci tako s področja literature kot tudi likovne umetnosti. Zaradi obmejne lege pa ima Kosovelova knjižnica pomembno vlogo tudi pri utrjevanju vezi s slovenskimi kulturnimi ustvarjalci in kulturnimi dogajanji v sosednji Italiji. Vse kaže, da je še daleč do začetka gradnje nove knjižnice, ki naj bi jo postavili ob kulturnem domu. V tem šestčlanskem kolektivu vidijo začasni izhod iz prostorskih težav v pridobitvi dveh prostorov v pritličju in stanovanja v prvem nadstropju stavbe v kateri Kosovelova knjižnica posluje.

IZTOK UMER

V nadaljnjem razvoju srečanja gledališč Alpe-Jadran

Prireditev naj postane most med narodi Evrope

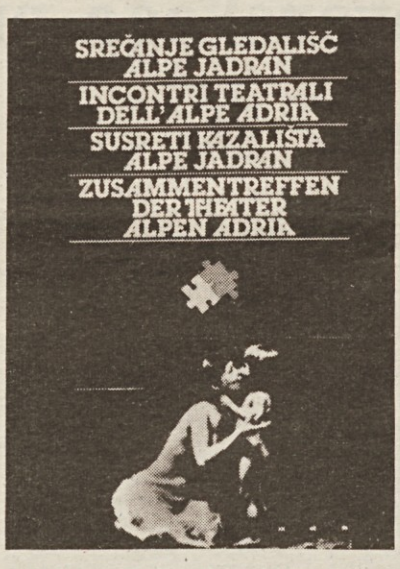

NOVA GORICA, GORICA — *Žal zaradi zadržanosti vseh štirih referentov, ki bi bili morali govoriti o repertoarju gledališč, je včerajšnja okrogla miza na to temo odpadla in zato smo se morali zadovoljiti »samo« s pogovorom o nadaljnjem razvoju srečanja gledališč Alpe Jadran. Razgovor je bil dokaj poglobljen in je nakazal precej sugestij za prihodnje delo, ki čaka organizatorje, da bi festival zares uspeval in postal tisto, kar predvidevajo osnovna izhodišča.*

Goste iz Slovenije, Avstrije in Italije (prisotna sta bila predsednik deželne gledališke ustanove Agati in ravnatelj SSG Košuta) je najprej pozdravil programski vodja srečanj Emil Aberšek, ki je obrazložil zasnovo prireditve. Ta naj bi spodbujala celotno sodelovanje na kulturnem področju v delovni skupnosti Alpe Jadran. Skratka, prireditev naj postane most med narodi Evrope, povezovalni člen med Zahodom in Vzhodom. Aberšek je tudi ugotovil, da je že prva polovica festivala pokazala, da je prostor za delo dober, pokazala pa je tudi na nekatere zagate, ki bi jih bilo treba rešiti. Tu je govornik mislil predvsem na izbor predstav in strokovno delo okrog tega. Že letos pa je prišlo do uresničitve nekaterih temeljnih postavk, kot je na primer izmenjava posameznih dramskih del (nato sta pokazala PDG in Teater iz Benetk). Razmisliti bo treba tudi o ustreznejšem terminu prireditve in organizatorji menijo, da bi se srečanje odvijalo marca meseca vsakega leta.

Predstavnik kulturne delovne komisije Alpe Jadran Meschnig iz Celovca se je vprašal, kaj naj bo ta festival, za koga? Glede tega moramo imeti jasne koncepte in tudi točno opredeliti, ali naj bodo predstave tako imenovanih malih odrov, ali pa »male oblike« velikih odrov.

Predvsem pa naj bo trajanje prireditve krajše, kajti osnovni namen festivala je prav srečevanje med gledališkimi ljudmi. Za zagrebškega kritika Foretiča je srečanje izjemen sklep mednarodnega sodelovanja, vendar, da bo tako tudi naprej, je treba zadostiti nekaterim pogojem. Prvič gre za sodelovanje med obema Goricama in to ne na principu meddržavnega sodelovanja, ampak predvsem preko kulturnih stikov, kajti obe mesti morata biti enakopravno angažirani tudi glede organizacijske plati. Tudi v kulturni komisiji Alpe Jadran bi bilo potrebno ustanoviti visoko telo, ki bi jamčilo, da je to zares festival skupnosti. Predvsem gre za kvaliteto predstav, ki jih posamezne dežele določijo za srečanje. Kazalo pa bi tudi izhodišče razširiti, da bi imelo občinstvo vpogled še v dogajanje v drugih kulturnih središčih tega območja in izven njega. Skratka, točno definirati vse, kar spada na tako srečanje, pri tem pa seveda paziti predvsem na vsebino, kot je poudaril še samostojni svetovalec slovenskega republiškega komiteja za kulturo Dušan Tomše.

Včerajšnji dan je bil torej nekako poseben. Vendar ne samo zaradi tega, kar se je dogajalo v jutranjih urah, predvsem, moramo poudariti, zaradi večerne prireditve v goriškem Kulturnem domu. Primorsko dramsko gledališče je najbrž prvič v svoji zgodovini imelo v Gorici kako svojo premiero. Šlo je za uprizoritev Kroetzovega dela »Ne krop, ne voda«, o katerem bomo seveda pisali na drugih straneh v prihodnjih dneh, ko bomo zbrali misli za kritično razmišljanje. Zato nam ne preostane drugega, kot da se na kratko zaustavimo ob obeh predstavah, ki smo ju gledali v ponedeljek.

»Okupacija« Laze Kostiča v izvedbi sarajevskega Gledališča mladih daje vpogled v manj znano delo tega vrhunskega pesnika. Pravzaprav gre za adaptacijo, kakršno si je zamislil režiser Miloš Lazin, ki je hotel izpostaviti predvsem stedeči problem: kako se je moral genialni pisatelj ponižati, ko je pisal manj vredni tekst, da bi z njim kaj zaslužil, prav ti psihološki momenti so jedro predstave, ki govori dovolj sveže in očitno tudi o nekaterih političnih argumentih, tipičnih za dogajanje v Bosni in Hercegovini v drugi polovici prejšnjega stoletja. Vsa predstava je grajena na nekakšnem mozaiku, kjer se scene kar naprej menjavajo. Tudi zaključni prizor je konsegventno izpeljan, saj se pokaže tisto nerazumevanje do umetnika, ki je gonilna sila celotne uprizoritve. Ta je bila zelo dobro izpeljana in zasnovana, najbrž pa je le res, da je vsebina nadgradila nizanj s sceno.

Večerni »Biljard« skupine Theater Cafè iz Gradca je zvabil v goriški Avditorij vsekakor več občinstva od prve predstave v tej dvorani. Gre za grotesko, kjer igralca biljarda, stara prijatelja, razgalita dvojnost značaja, ki je v slehernem izmed nas, posebno tisti, ki so doživeli študentska gibanja po letu 1968. Celotna postavitev sloni na kavarniškem vzdušju, v katerem lahko nastajajo vse mogoči pogovori, tudi taki o spremembi družbe, pa taki, v katerih je želja kupiti si nov avto... Dokaj dobra predstava, v kateri sta se oba igralca izkazala.

MARIJ ČUK

DOGAJANJE NA SGAJ

DANES

ob 18.30 in 20.30: dvorec Zemono, »Hamlet« L. Buñuela

JUTRI

ob 11. uri: Hotel Park, Sestanek medfestivalnega odbora Jugoslavije in koordinacijskega odbora interesnih skupnosti republik in pokrajin SFRJ;

ob 17.30: Gledališka dvorana Solkan, »Vodna kura« S. I. Witkiewicza;

ob 20.30: Kulturni dom Gorica, »Dundo Maroje« M. Držica.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

350.

Iz kleti je bil vhod v bunker, zavetišče z majhno zalogo hrane, ki ga niso nikoli uporabljali in je bilo zgrajeno zato, da bi odvrnilo raziskovalce od pravega skrivališča. V njem je bila tudi železna vojaška blagajna. Mezgec se je je razveselil in se je lotil.

XXII.

Osojnik in njegov devetletni sin Janko, stari Bečan in Lojze Maslo so med požigom preživljali najhujše trenutke svojega življenja. Ko so navsezgodaj zagledali Nemce, jih je Osojnik mislil počakati. Kakor že nekajkrat bi jim pokazal medalje in jih napojil z žganjem. Tokrat pa mu je nekaj v dnu duše reklo: Ne čakaj jih! Njihov obisk je bil povezan z neznancem, ki ga je bil ujel pes. Prepozno je bilo, da bi šel z Lojzetom in Bečanom iz hiše. Sinček pa se jim je kar sam pridružil, ko so se umaknili v skrivališče.

Slišali so vik in krik, potem pa buhtanje plamenov, sesipanje zidov in mukanje živine. Tudi če vse zgori, bomo že postavili novo, samo da se ženskam ne bi kaj pripetilo, so si dejali. Njihova tesnoba se je stopnjevala, dim pa je dišal po ožganem mesu. Osojnik je bil bled, potil se je. Obnašal se je, kot bi sedel na žerjavici. Bečan ga je miril in prosil, naj počakajo. Tudi Lojze je silil ven. Mislil je na Tinko. Slutil je nesrečo. Bil je razbolen in nemočen. Vsę prejšnje rane so ga skelele in v duši mu je bilo, kot bi ga položili na mravljišče.

»Pojdimo gledat, pojdimo!« je silil Osojnik. Bečan pa ni pustil. »Počakaj, saj veš, da radi puste zasedo!«

Ko se jim je zdelo, da se je vse umirilo in se je domačija spremenila v pepel, so pripravili orožje in dvignili prvi, potem drugi in končno tretji pokrov zasilnega izhoda. Osojnik je ob pogledu na ruševine zaihtel. Pogledal je svoje žuljave roke. Spomnil se je na preliti znoj davnih rodov, ki so skrčili gozd za to domačijo in jo nekaj stoletij obnavljali.

Zmotil jih je šum. Prihajal je iz hiše. Slišalo se je, kot da je nekdo kopal pri rezervnem skrivališču.

Sezul se je in se z avtomatom v rokah po mačje bližal hiši. Uzrl je neznanca, ki je privlekel iz luknje železen zaboj, staro vojaško blagajno. Mož je bil tako zaverovan v to stvar, da je ob klicu »roke gor«, takoj ubogal. Osojnik ga je razorožil in ga prignal k Bečanu in Lojzetu, ki sta vsak s svoje strani oprezala izza ruševin.

»Ga poznaš, Bečan, ali pa ti, Lojze?«

Lojze je malo bolje pogledal in zazijal od začudenja. Mezgec! Spomnil se je, da so ga pred dvema letoma obsodili na smrt ter sta ga šla Sulc in Peter ustrelit.

Mezgec se je zarežal, kot bi bil slaboumen. Izdavil je:

»Bečan in njegov sin Lojze... Kakšna škoda, da nista zgorela.«

Osojnik ga je s plosko roko udaril za vrat, da se je pri priči zvalil v travo. Pokleknil je nanj, Lojze pa mu je zvezal roke na hrbtu.

»Si jih ti pripeljal?«

»Ja, jaz sem jih.«

»Kje pa so žena in hčerke?«

»Zgorele so, ker niso hotele povedati, kje imate bolnišnico.«

»Zgorele!« je v bolečini zarjul Osojnik. Bil je tako globoko prizadet, da se je prijel ruševin, da ne bi padel. Tudi sinček je začel jokati in tuliti. Mezgec pa je izzivalno gledal naravnost v Osojnika, kot bi želel, da ga na mestu ubije.

»Po krivdi Bečanovih so zgorele. Ti so me zavoljo enih nogavic in škatlice cigaret obsodili na smrt. Od takrat se maščujem, nor sem. Nisem hotel ugonobiti vas, Osojnik, samo še Bečana bi bil rad, potem bi pa nehal.«

Pozivi italijanskega ravnateljstva slovenskim staršem

Ponavlja se grob pritisk na starše v zvezi s predvpisom v prvi razred

V petek, 25. januarja, se zaključi predvpis otrok v otroške vrtce ter v osnovne, nižje in višje srednje šole. To bo trenutek, ko bomo delali prve obračune o porastu (ali upadu, česar ne želimo) števila otrok na slovenskih šolah v prihodnjem šolskem letu. Neštetokrat smo zapisali, da je v takšnih trenutkih, ko se starši odločajo, kam bodo napotili svoje malčke, nadvse potrebna čimvečja pozornost vse naše javnosti, naših organizacij in ustanov, ki se mora izkazati predvsem s konkretnimi pobudami usmerjanja slovenskih otrok v slovenske šole. V tem pogledu verjetno tudi letos niso bili storjeni vsi možni koraki.

Pozornost pa je še toliko bolj potrebna, ko se nevarnosti naravnega osipa ali malomarnosti ter narodnostne neobčutljivosti nekaterih staršev pridružuje še določen pritisk italijanskih didaktičnih oblasti. Čeprav smo lani opozorili ne nekorektno ravnanje nekaterih italijanskih didaktičnih ravnateljstev in to ravnanje tudi odločno obsodili, se primeri pošiljanja pozivnic slovenskim staršem, da se za vpis svojih otrok zglasijo na italijanskih didaktičnih ravnateljstvih, žal ponavljajo tudi letos.

Včeraj so nas namreč ravno pri Sv. Jakobu seznanili s takšnimi primeri. Ravnateljstvo 9. didaktičnega okrožja, ki ima svoj sedež v Ul. della Bastia 2 (to je pri Sv. Jakobu) je razposlalo takšne pozivnice tudi slovenskim staršem.

Menimo, da to presega vsakršno mejo, še zlasti, če upoštevamo, da takšno ravnanje krši določila posebne okrožnice tržaškega šolskega skrbništva in da smo na to kršitev opozorili že lani. Ne bo odveč, če še enkrat ponovimo, kaj piše v omenjeni okrožnici, ki nosi štev. 240 (prot. štev. 14.640) in ki jo je podpisal nekdanji tržaški šolski skrbnik Giuliano Angioletti. »Da bi se izognili pošiljanju pozivov družinam otrok, za katere bi se nato izkazalo, da so že vpisani v slovenski šoli namesto v italijanski in obratno, se odloča, da se ne pošljejo družinam pozivi pred zaključkom vpisovanj«. Okrožnica pravi dalje:

»Po zaključku vpisovanj bodo didaktična ravnateljstva obojestransko pregledala vpise otrok, ki prebivajo na območju didaktičnega ravnateljstva. Šele po tem pregledu bodo ravnateljstva morebiti poslala poziv, vendar le tistim staršem, ki niso še vpisali otroka v šolo«.

Kaj naj na vse to rečemo? Kako naj si tolmačimo neposlušnost nekaterih ravnateljstev? Ali okrožnica sploh kaj velja?

Pričakujemo ustrezna pojasnila šolskega skrbništva.

Vladni komisar Marrosu sprejel odv. Štoko

Vladni komisar dr. Marrosu je včeraj sprejel deželnega svetovalca Slovenske skupnosti odv. Draga Štoko, s katerim se je dalj časa razgovarjal o aktualnih problemih, ki zadevajo celotno prebivalstvo dežele Furlanije-Julijske krajine.

Posebna pozornost je bila namenjene problemom slovenske manjšine v Italiji: poudarjena je bila potreba po odobritvi normative, ki naj zaščiti in dokončno uredi pravice slovenske manjšine, govor pa je bil tudi o problemu razlastitev na tržaškem Krasu, o mladinski brezposelnosti in o družbeno gospodarskih problemih Trsta in celotne dežele. Končno sta Marrosu in Štoka poudarila velik pomen miroljubnega in konstruktivnega sožitja med tu živečima narodnostima v interesu boljše bodočnosti celotnega prebivalstva naše dežele.

S tiskovne konference na Trgovinski zbornici

Zamisel o ustanovitvi agencije pristaniških operaterjev

Na sedežu Tržaške trgovinske zbornice je bila včeraj dopoldne tiskovna konferenca, na kateri so predstavili novo pobudo za ustanovitev agencije, ki naj bi zastopala interese tržaških industrijcev, trgovcev in špediterjev. Nova agencija bi imela uradni naslov »Agenzia imprenditoriale operatori marittimi AIOM — Friuli - Venezia Giulia« ter bi torej zastopala interese omenjenih kategorij operaterjev za celotno deželo.

O novi agenciji sta spregovorila, v imenu Tržaške trgovinske zbornice njen predsednik dr. Giorgio Tombesi, v imenu Združenja industrijcev pa dr. Federico Pacorini. Oba sta poudarila pomen ustanovitve omenjene agencije, ki naj bi zagotovila predvsem tržaškemu, pa tudi drugim pristaniščem v deželi, ugodne pogoje dela in razvoj na področju špedicije, ki predstavlja, sta poudarila govornika, pomembno postavko pri gospodarskem razvoju Trsta.

Statut, ki so ga na omenjeni tiskovni konferenci predložili navzočim novinarjem, poudarja v drugem členu naloge nove agencije. Agencija, je med drugim poudarjeno, nima političnega značaja ter želi predvsem ščititi interese vseh operaterjev na področju pristaniškega prometa in krepitve pomorskih zvez ter skrbeti za čim smotrnejšo uporabo tržaškega in drugih pristanišč v deželi.

Agencija naj bi skrbela za preusmerjanje pristaniškega prometa skozi tržaško pristanišče, predvsem tistih dežel, oziroma držav, ki mejijo na deželo Furlanijo - Julijsko krajino, kot tudi za okrepitev pomorskih zvez, katerih glavno pristanišče bi bilo prav Trst.

Statut nove agencije se tudi obvezuje, da bo svojim članom nudil čim boljše pogoje za njihovo delovanje, kot tudi za splošno okrepitev pristaniškega prometa, predvsem na področju špedicije.

Tiskovni konferenci so med drugim prisostvovali še Girolamo Variola za Trgovinsko zbornico iz Vidma, ing. Bruno Baldi, direktor Deželnega združenja industrijcev, dr. Amerigo Gbersina, predstavnik Združenja malih in srednjih industrijskih podjetij, Giuseppe Dei Rossi za Zvezo trgovcev, advokat Vittorio Menichincheri, direktor Deželne federacije obdelovalcev zemlje, dr. Renato Lauzana za Trgovinsko zbornico iz Pordenona in dr. Umberto Pabricci za Združenje trgovcev s kavo.

● **Problemi in perspektive** glasbenega gledališča v deželi bodo predmet javne razprave, ki bo 5. februarja v Krožku za kulturo in umetnost. Govorili bodo deželna odbornika Barnaba in Rinaldi, tržaški župan Richetti ter prof. D Ferra in De Banfield za gledališče Verdi.

CGIL prireja jutri celodnevni posvet o zdravstvu v deželi

CGIL prireja jutri v konferenčni dvorani glavne bolnišnice celodnevni posvet o zdravstveni politiki v naši deželi. Problem je izredno aktualen in pereč, saj je prav zdravstvo (poleg socialnega skrbstva) eden od prvih sektorjev, ki ga prizadene gospodarska kriza. Res je tudi, da je bilo v preteklosti to področje izključno v pristojnosti bolnišnic, kjer so se zdravniki ukvarjali predvsem z boleznijo, o prevenciji pa ni bilo ne duha ne sluha. To napačno gledanje na zdravstvene storitve, ki med drugim zahteva ogromno investicij in izdatkov, se posebno pozna v naši deželi, kjer je na tisoč prebivalcev na razpolago skoraj 12 bolnišniških postelj, medtem ko je po načelih Svetovne organizacije za zdravstvo optimalno razmerje 6 postelj na tisoč prebivalcev.

V duhu zdravstvene reforme je na vsedržavni ravni sedaj težnja, da bi število postelj skrčili. Za našo deželo so odgovorni vsedržavnega zdravstvenega sklada že odločili, da bo za tekoče leto prejela okrog 40 milijard manj kot lani. K temu je treba še dodati, da so z izjemo katinarske bolnišnice vse druge zdravstvene strukture v velikih težavah zaradi pomanjkanja osebja, teritorialnih služb pa praktično ni. Kaj se torej napoveduje za prihodnost? Bolniške storitve bodo zaradi pomanjkanja sredstev in osebja vedno bolj propadale, ob pomanjkanju alternative pa bodo široke plasti prebivalstva (ostareli, narkomani itd.) ostali brez zdravstvene pomoči.

Namen jutrišnjega posveta je prav v preverjanju sedanjih razpoložljivosti in njihovemu vsklajevanju s potrebami ljudi. Prav v teh dneh je v deželnem svetu namreč v razpravi zakonski osnutek deželnega odbornika za zdravstvo Renzullija, ki vnaša nove smernice na področju zdravstvenega načrtovanja, tesno povezanega z bodočim zdravstvenim načrtom v deželi. Izgubiti ta vlak, pravi CGIL, pomeni velik korak nazaj v reševanju enega bistvenih problemov celotnega prebivalstva.

Občina zaprla javno kopališče v Križu

Na svoji zadnji seji je tržaški občinski odbor razpravljal o številnih vprašanjih in sprejel nekatere sklepe, ki pobliže zanimajo tudi naše prebivalstvo. Odbor je tako sprejel sklep za izplačilo dela, ki ga je izvršila komisija za proučevanje predlogov o novem sistemu predelave in uničenja trdnih odpadkov, katere član je bil tudi slovenski strokovnjak prof. Piščanc.

Odbor je tudi sprejel sklep za izplačilo najemnine zemljišča, ki ga občina uporablja v Bazovici za odpravo tekočih odplak. Obenem pa je tudi odbor sprejel sklep o zaprtju občinskega kopališča v Križu, kot je svojčas predlagal zahodnokraški rajonski svet. Kopališče ni že zdavnaj več služilo svojemu namenu, zato je prav, da se ti prostori sedaj dodelijo tamkajšnjim stanovalcem za njihove potrebe.

Sekcija SSk Devin-Nabrežina v zvezi z razširitvijo župnije sv. Mavra

Goriški nadškof naj upošteva potrebe slovenskega prebivalstva

S 1. januarjem je postal veljaven odlok goriškega nadškofa p. Antona Vitala Bommarca s katerim so bili deli mavhinjske, devinske in nabrežinske župnije priključeni župniji sv. Mavra v istoimenskem naselju pri Sesljanu. Ustvarila se je tako župnija, ki obsega vse ozemlje pod železniško progo Trst - Tržič od naselja »pri Kraljevih« na severu (se pravi naselja okrog križišča, pri katerem se od državne ceste 14 odcepi pot k Sesljanskemu zalivu) do meje s tržaško škofijo na jugu.

Razširitev župnije sv. Mavra je dejanje, ki ne posega le na versko, ampak tudi na narodnostno področje. Prav s slednjega vidika devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti čuti dolžnost, da izrazi svojo globoko zaskrbljenost bodisi nad načinom, kako je bil omenjeni nadškofov odlok sprejet, bodisi nad negativnimi posledicami, ki bi jih le-ta utegnil imeti za krajevno slovensko prebivalstvo in splošneje za prijateljsko sožitje med tu živečima narodoma. Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti namreč ugotavlja:

1. da so bili deli mavhinjske, devinske in nabrežinske župnije priključeni župniji sv. Mavra proti volji slovenskih duhovnikov;
2. da je zadevni nadškofov odlok vzbudil nezadovoljstvo med prizadetim slovenskim prebivalstvom, ki poleg tega ni bilo ob tem kakorkoli zaslišano, kot sicer tudi ni bilo zaslišano prizadeto italijansko prebivalstvo;
3. da na ozemlju razširjene župnije živi več sto prebivalcev slovenske narodnosti, za katere ni bilo poskrbljeno dušno pastirstvo v njihovem jeziku.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti je zaskrbljena tudi zato, ker se razširitev župnije sv. Mavar vključuje v vrsto dejanj in nastopov sedanjega goriškega nadškofa, kot sta npr. ukinitev enotnega pastoralnega področja za vse Slovence in pogojevanje ustanovitve slovenske župnije v Gorici s predhodnim preštevanjem slovenskega življa, ki že kar odprto govore o nenaklonjenosti do slovenskega prebivalstva goriške nadškofije. Od Cerkve, ki si na osnovi evangelijskih vrednot prizadeva za spoštovanje človeka v vseh njegovih razsežnostih in za bratstvo ter mirno sožitje med narodi, da bi res ne čakali takega ravnanja, katerega kratkovidnost je sicer zgodovina že večkrat izpričala tudi v naših krajih.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti zatorej izraža upanje, da bo nadškof p. Anton Vital Bonmarco ob dokončni ureditvi pastoralnega območja okrog Sesljana upošteval tudi upravičene potrebe in zahteve krajevnega slovenskega prebivalstva, kakor tudi stališča njegovih dušnih pastirjev.

S ponedeljkove razprave o zbirki dovtipov na račun Istranov

Tudi humor je lahko pokazatelj tržaških odnosov

Drobna zbirka dovtipov in šaljivk na račun Istranov, ki je izšla pred kratkim izpod peresa dveh publicistov istrskega porekla, je vzbudila v tržaški javnosti veliko pozornost ter doživela zelo nasprotujoče si ocene in kritike, tako da je eden izmed nekdanjih voditeljev istrskih beguncev celo nameraval prijaviti sodišču avtorja knjižice, ki je trenutno razprodana. Mimo ocen, če imajo ti dovtipi v sebi res humoristični prizvok ali pa pomenijo čisto enostavno neokusno izživljanje na račun Istranov in njihove sodobne zgodovine, se nam zdi veliko koristnejša debata o vlogi Istranov v pisani tržaški stvarnosti in o odnosih med tukajšnjima različnima komponentama, ki jo je verjetno nehote ta knjiga originalno odprla. V ta okvir se uvršča tudi ponedeljkova okrogla miza v Časnikarskem krožku, ki je v posegih sociologov in psihologov razgrnila kopico vprašanj in tudi dilem, ki so prisotne v našem vsakdanjem življenju, o katerih pa se nerad govori in piše. Annamaria Boileau z goriškega inštituta za mednarodno sociologijo, sociologa Marcello Cherini in Darko Bratina ter psiholog Riccardo Luccio so iz različnih zornih kotov izpričali svoje občutke ob branju dovtipov in zbadljivk ter obenem skušali dopovedati, zakaj se je prav okrog Istranov v Trstu v zadnih letih razvila taka »humoristična« publicistika, zelo podobna tisti o karabinjerjih, ki je še danes tako v modi.

Marcello Cherini je bil mnenja, da odkrivajo te šaljivke v bistvu zelo negotovo kulturno in narodno identiteto tržaških Istranov, ki niso iz tega ali onega razloga in ne vedno po lastni krivdi znali ustvariti pravih pogojev za kolikor toliko strpno sožitje z ostalimi krajevnimi komponentami. Annamaria Boileau je svoj poseg v glavnem osredotočila na raziskavo o etničnih in narodnih predsodkih v našem mestu, ki jo je izdelal goriški sociološki inštitut v sodelovanju s tržaških vseučiliščem. Iz raziskave izhaja, da v Trstu ni mogoče govoriti o rasističnih stališčih v odnosih npr. med Italijani in med Slovenci, pač pa je med raznimi skupnostmi zelo prisoten in občuten neke vrste egocentrizem, po katerem se vsi smatrajo, da so najboljši. Boileauova je mnenja, da so še šaljivke rahlo agresivne, a ne do Istranov, ampak do drugih komponent, niso pa kdovekako originalne. Iste teme, treba je samo spremeniti nekatera imena, najdemo pri Furlanih in celo pri Škotih, povsod tam, kjer niso še popolnoma razčiščeni odnosi med mestom in njegovim zaledjem ter med urbano in med mestno kulturo. V Trstu ima vsaka skupnost navado, da najbolje govori o sebi, manj dobro pa o vseh drugih. Ko govorimo o nas ima npr. beseda varčevalec pozitiven pomen (je sinonim skrbnosti in dobrega gospodarjenja), ko govorimo o drugih pa pooseblja ista beseda skoraj vedno izključno negativne značilnosti (skopuštvo itd.).

Psiholog Riccardo Luccio je začel svoj poseg s trditvijo, da čistokrvnih Tržačanov enostavno ni, saj ima vsakdo od tukaj živečih v sebi nekaj slovenske, hrvaške, furlanske ali istrske krvi. To je po njegovem osnovna značilnost našega mesta, čeprav ne gre zgodovinsko in kulturno primerjati npr. Slovence in Istrane, kot skušajo delati nekateri. Dovtipi o Istranih pomenijo neke vrste samoobrambo, čeprav bi bilo zanimivo zvedeti, zakaj pri nas ni slišati zbadljivk na razun Slovencev, razen znane psovke »s'ciavo«. Luccio si to razlaga s tem, da določeni tržaški sloji sovražijo Slovence in ko je vmes sovraštvo je zelo težko ali pa nemogoče tudi ironizirati. Tudi žolčni odnosi določenih tržaških desničarskih krogov do naše narodnostne skupnosti skrivajo neke vrste samoobrambo oziroma zaničevanje preteklosti in svojih korenin, kot dokazuje dejstvo, da so imeli ali imajo skoraj vsi najbolj znani tržaški črni škvadristi priimke slovenskega ali slovanskega izvora.

Darko Bratina je podčrtal, da te šaljivke na račun Istranov niso po njegovem nič posebnega in da je konec koncev Trst mesto brez pravega smisla za humor. Iste dovtipe, treba je spremeniti samo kraje in imena, sem že slišal na Tridentinskem in v Sloveniji, je bil mnenja Bratina, ki je dodal, da tukaj pri nas Slovenci in Italijani večkrat ne komuniciramo niti na ravni zdravega humorja. To še enkrat dokazuje, da je Trst mesto ločenih skupnosti, ki bo našlo svojo pravo identiteto samo takrat, ko se bodo te skupnosti približale in predvsem spoznale, seveda upoštevajoč vsaka svojo kulturno in etnično značilnost. (st)

Na sliki: med debato, ki jo je priredil krožek Istria.

Rajonski sveti v teh dneh obnavljajo svoje delovanje

Svet za Rojan, Greto in Barkovlje bo jutri izvolil novega predsednika - Danes sestanek zahodnokraškega sveta

Od danes do konca tedna bo na sporedu vrsta rednih sej rajonskih svetov. Danes ob 19.30 se v prostorih občinske izpostave na Stari istrski cesti 43 sestane rajonski svet za območje Valmaure in Naselja sv. Sergija, ob 20. uri pa bo v Ul. Colautti 6 zasedal rajonski svet za Sv. Vid in Staro mesto, ki bo ob prisotnosti občinskega odbornika za šolstvo obravnaval problem hudega vandalističnega dejanja na šolskem zavodu Galvani.

Posebno pomembna pa bo današnja seja zahodnokraškega rajonskega sveta, ki se bo sestal ob 18.30 na Proseku. Eden od problemov na dnevnem redu je prav promet skozi Prosek, ki je postal v zadnjem času, tudi zaradi znanih težav na državni cesti 202, še posebno kaotičen.

Jutri pa bo najvažnejša seja rajonskega sveta za Rojan, Greto in Barkovlje, kjer bodo po odstopu predsednika morali voliti njegovega naslednika, pa tudi novega podpredsednika ter globalno obnoviti delovne komisije. Seja bo ob 18.15 v Ul. S. Ermacora. Istega dne se bosta sestala tudi rajonska sveta za Kjadin in Rocol (v Ul. dei Mille 16 ob 19. uri) in za Kolonjo in Škorkljo (prav tako ob 19. uri v Ul. Cologna 30).

V petek pa se bosta sestala še rajonska sveta za Sv. Ivan ob 19.30 in za Škedenj in Čarbolo ob 20. uri.

Jutri posvet o pristaniščih v deželi

Na pomorski postaji bo jutri deželni posvet o pristaniščih. Poleg predstavnikov dežele, pristaniških ustanov, sindikalnih organizacij in Zveze industrijcev, se ga bo po napovedih udeležil tudi minister za trgovinsko mornarico Carta. Za vse, ki se ukvarjajo s pristaniško dejavnostjo, je srečanje velikega pomena, ker bodo prav iz te razprave izšle smernice za bodoči razvoj tržaškega in tržiškega pristanišča. Posebno pozornost bo prav gotovo pritegnila študija, ki jo je o razvoju pristaniške dejavnosti v letih 1985-95 izvedla dežela ob sodelovanju družbe Elettro Consult iz Milana. V njej je predvidena investicija 600 milijard lir (Trst, Tržič in Porto Nogaro), od katerih je krita le tretjina. Tudi od jutrišnjega posveta je odvisno, kako se bo lahko ta načrt, ki ga sicer mora še odobriti deželni svet, razvil, in kje bi kazalo iskati potrebna finančna sredstva.

Ob predstavitvi dveh del prof. Fedore Ferluge-Petronio

Prof. Merkù: med Slovenci premalo posluha za znanstveno publiciranje

V Društvu slovenskih izobražencev je bila v ponedeljek predstavitev dveh znanstvenih publikacij, ki ju je izdala prof. Fedora Ferluga - Petronio. Deli je predstavil prof. Pavle Merkù. Predvsem je poudaril dejstvo, da so znanstvene publikacije pri nas Slovencih v zamejstvu prava redkost, saj se malokdo odloči za delo, ki prinaša malo »ugodja«, obenem pa zahteva veliko dela, potrpežljivosti pa tudi stroškov. Pomembno je, je nadaljeval prof. Merkù, da sta obe knjigi pisani v italijanščini (ena je izšla pri padovanski, druga pa pri tržaški založbi), saj Slovenci nedvomno potrebujemo dela, ki bi nas kvalificirala pred italijansko večino in jo seznanila z našo zgodovino.

Prva publikacija nosi naslov »Ivan Trinko - pesnik in pisatelj v Beneški Sloveniji«. Trinko je izredno kompleksna osebnost, ki je ni še nihče temeljito obdelal. Nedvomno je težko obravnavati človeka, ki je bil pomemben kot pesnik, pisatelj, pa tudi kot zgodovinar, filozof, politik, glasbeni kritik itd., saj je pri tem nujno, da tega človeka osvetlimo z vseh vidikov, to pa predpostavlja veliko truda ter natančno in dolgotrajno raziskavo.

Ker je Trinko živel v provinci, ga je raba knjižnega jezika nedvomno zavirala. V svojih delih je bralcem predstavil Beneško Slovenijo kot realnost, vendar je bilo pri tem nujno, da se sposlužuje knjižnega jezika, ki pa ga ni nikoli tako dobro obvladal kot svoje, nadiško narečje.

Fedora Ferluga se v svoji znanstveni publikaciji omejuje predvsem na Trinkovo pesniško vlogo in analizira njegov pesniški jezik, ki je za raziskovalca izredno zanimiv.

Pavle Merkù je avtorico opozoril na nekatere pomanjkljivosti pri tem delu, predvsem na nekatere, že tradicionalne napake v krajevnem poimenovanju.

Druga knjiga, »Cerkve na Slovenskem« je izrazito filološkega značaja, torej namenjena bralcu, ki ima že strokovno podlago na tem področju. Merkù pa je poudaril, da nosi publikacija napačen naslov, saj avtorica z njem dejansko obljublja, česar ne daje. Knjiga razlaga namreč imena cerkvene hierarhije v slovenščini, italijanščini, v klasičnih jezikih, ponekod pa navaja tudi slovenske narečne in madžarske izraze. Merkù je pri predstavitvi tega dela izjavil, da te knjige jezikoslovci še dolga leta ne bodo mogli prezreti.

Svojo predstavitev je Pavle Merkù zaključil z željo, da bi se poleg avtorice teh dveh publikacij čimveč ljudi »spustilo« na področje raziskave, saj je še veliko »trenutkov« v naši zgodovini, ki niso obdelani, čeprav bi nedvomno zaslužili večjo pozornost s strani raziskovalnih inštitutov, pa tudi s strani posameznikov.

H. J.

pismo uredništvu

Odprto pismo predsedstvu SKGZ

Žal še prevečkrat doživljamo nespoštovanje in zapostavljanje našega jezika, vendar se mi zdi umestno, da se tudi vprašamo, kako sami spoštujemo in upoštevamo slovenščino. Na zadnjem občnem zboru Glasbene matice sem predlagal, da bi uvedli pouk slovenščine za tiste gojence šole Glasbene matice, ki slovenščine ne obvladajo. Šola Glasbene matice je namreč edina slovenska šola, v katero se lahko vpišejo tudi gojenci, ki slovenščine ne znajo, je pa tudi edina slovenska šola, kjer lahko poučujejo profesorji, ki slovenščine ne obvladajo (in to tudi tam, kjer bi bili na razpolago slovenski pedagogi). Na občnem zboru so mi zagotovili, da bodo problem proučili, ko sem se pa pred kratkim obrnil glede tega na ravnaljstvo šole, mi je ravnatelj odvrnil, da je študij slovenščine stvar vsakega posameznika. Če je tako, zakaj so potem potrebne »naše« ustanove? (ali pa: kako lahko opravičimo finančno breme za vzdrževanje naših ustanov?). Ker je Glasbena matica vključena v SKGZ, upam, da bo predsedstvo SKGZ zavzelo svoje stališče do tega problema z istim pogumom, ki ga je pokazalo v protestu tržaški poštni upravi.

Z odličnim spoštovanjem

Miloš Pahor

● **Lino Sardos Albertini** je bil imenovan za zastopnika tržaške pokrajine v Italijanski panevropski zvezi. Albertini je tudi predsednik deželnega odbora te zveze.

Ob včerajšnji predstavitvi nove izdaje Vivantejevega dela

»Irredentismo adriatico«: knjiga ki je za Trst še vedno aktualna

Na pobudo krožka »Che Guevara«, tržaške založniške hiše »Italo Svevo« in Deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja so v Časnikarskem krožku predstavili včeraj novo izdajo knjige tržaškega zgodovinarja Angela Vivanteja — »Irredentismo adriatico«. Kot je poudaril prof. Elio Apih, je za Trst nova izdaja Vivantejevega dela pomemben kulturni dogodek, saj je knjiga temeljni kamen za objektivno poznavanje zgodovine Trsta, obenem (in žal) pa je njena vsebina še vedno tako aktualna, da lahko služi za prispevek k boljšemu reševanju sožitja med Italijani in Slovenci in gospodarskega preporoda tržaškega mesta.

V imenu krožka »Che Guevara« je Franco Del Campo uvodoma orisal značilnosti knjige, ki je bila prvič tiskana leta 1912 v Firencah. V italijanskih krogih je bila Vivantejeva kritična analiza tržaškega iredentizma zelo hladno sprejeta, saj je bil avtor dosleden in znanstveno pošten, tako da ni zapiral oči pred stvarnostjo. Kot Italijan in socialist je objektivno pisal o Slovencih na tej zemlji, o povezavi, ki jo Trst mora imeti s svojim zaledjem in o lažnem iredentizmu tržaške buržoazije. Prof. Arduino Agnelli je poudaril včeraj predvsem pozitivizem, ki preveva njegovo delo in pa polemičen, čeprav vedno konstruktiven odnos, ki ga je Vivante imel s tržaškim pisateljem Slataperjem in zgodovinarjem Salveminijem.

Z včerajšnje predstavitve Vivantejeve knjige: z leve Del Campo, Negrelli, Apih, Agnelli in Pirjevec

Profesor Giorgio Negrelli se je zaustavil nato ob pojmovanju, ki ga je Vivante imel o državi in narodnosti in ki je tudi danes lahko zelo zanimivo, saj je Vivante podpiral tezo, da se o narodu lahko govori, ko sta prisotni »zavest in volja po zgodovinskem razvoju«. Negrelli se je tudi zaustavil pri podrobnejši analizi nekaterih Vivantejevih pisem italijanskim izobražencem.

»Če se italijanski svet ni zanimal za njegovo delo, je bilo čisto obratno za slovenske in hrvaške kroge,« je začel svoj poseg prof. Jože Pirjevec, ki je spomnil na Vivantejev ploden odnos s Henrikom Tumo in na veliko pozornost, ki so jo predstavniki OF in pozneje jugoslovanski zgodovinarji posvetili knjigi. Kot zadnji je spregovoril še prof. Elio Apih, ki je novo izdajo opremil z izredno popolno študijo o genezi Vivantejevega dela in z zbirko njegovih še neobjavljenih pisem.

»BALADA HRASTOVE GORE« V CAPPELLI UNDERGROUND

Žal bo zanimivi japonski film na sporedu samo jutri

Cappella Underground nikakor ni utihnila, čeprav ne predvaja več filmov na »zgodovinskem« sedežu v Ulici Franca. Po daljšem premoru se zdaj ponovno predstavlja članom in nečlanom v kinodvorani Ariston, kjer bo ljubiteljem filmske umetnosti jutri zavrtela izreden film japonskega režiserja Shoheia Imamure, Narayama Bushi-ko. Poetični naslov filma pomeni »balada hrastove gore«. Pod »hrastovo goro« se v pozni zimi odvijajo poslednji dnevi bogatega življenja sedemdesetletne vdove. Orin, tako ji je ime, se pripravlja na vzpon na Narayamo, kjer naj bi se po starodavnih tradicijah pustila umreti, a ji družinske razmere ne dopuščajo, da bi v miru stopila v prostovoljno smrt, v že zasluženi počitek. Njena dva sinova še potrebujeta njeno moč, da si dokončno uredita zakonsko življenje. Običaji in verska prepričanja se prepletajo v tem realističnem prikazovanju japonskega duha, ki je Imamuri prinesel enega izmed najpomembnejših filmskih priznanj, zlato palmo na festivalu v Cannesu 1983. leta.

Filmski scenarij je povzet iz romanov Shichira Fukazawe, pisatelja, ki je po načinu pisanja in po svetovnih nazorih izredno blizu režiserju samemu. Balada o Narayami vsebuje vse tematike, ki so najbolj pri srcu režiserju, ki raziskuje korenine svojega naroda, globoke motivacije verskih običajev, izvore ljudskega mišljenja in izročil. Ni naključje, da je tudi njegova vizualna obdelava filma tako blizu gledališču »kabuki« in da je film posnel »naturalistično«, tako, da je vse eksterjerje snemal »in situ« in to v časovnem loku, ki obsega vse štiri letne čase. V prikazu družbe, ki je urejena po zakonih narave, pa seveda ne manjka tudi posebna pozornost namenjena živalskemu svetu.

Cappella torej nudi utrinek poezije, ki ima edino hibo v tem, da bo film na ogled samo en dan. Vsekakor premalo za delo, ki ga ne bomo sicer zlepa lahko videli. Italijanska distribucija še ni tako širokopotezna, da bi oskrbovala kinodvorane z dovolj obširnimi programi tujih filmov, da o umetninah, ki niso blizu evropskemu mišljenju, sploh ne govorimo.

Eva Fornazarič

Srečanje na liceju »F. Prešeren«

Kam po nižji srednji šoli

Kakšne so študijske in delovne perspektive dijakov, ki bodo letos končali tretji razred nižje srednje šole? To je tema današnjega srečanja na liceju »F. Prešeren«, ki se bo začelo ob 17.30 in je namenjeno staršem dijakov šol »F. Erjavec«, »I. Cankar« in »Sv. Ciril in Metod«. Udeležili se ga bodo ravnatelji višjih srednjih šol, predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in psihologinja Zdenka Prebil - Stranj, ki že več let dela na področju usmerjenega izobraževanja.

Nasilna trojica skušala krasti v prodajalni igrač

Obmejna policija je včeraj popoldne prijavila sodišču tri jugoslovanske državljane pod obtožbo kraje in povzročitve telesnih poškodb 26-letni Mariji Ritossa, lastnici papirnice in prodajalne igrač v Ul. Cellini. Kot je povedala Ritossijeva policiji sta dve ženski in en moški nekaj pred poldnem vstopili v trgovino in ena izmed žensk je izmaknila igračo ter jo skušala skriti v torbico, kar pa ji ni uspelo, ker jo je lastnica zasačila tako rekoč »na delu«. Ritossijeva je zahtevala nazaj ukradeno igračo, nakar je nastopil moški, ki je Ritossijevi najprej primazal nekaj klofut in ji nato zagrozil, naj molči. Nato so vsi trije zbežali iz trgovine. Ritossijeva je takoj poklicala na pomoč moža in skupno z njim kmalu zasačila tri nepridiprave, ki so se peljali v avtu po Ul. Geppa. To ni bilo pogodu moškemu v avtu, ki je z vozilom poskušal celo povoziti Ritossijevo.

Zakonca Ritossa sta o dogodku obvestila policijo, ki je v popoldanskih urah na mejnem prehodu pri Škofijah ustavila avtomobil puljske registracije, v katerem so se peljali akterji tega neljubega dogodka. 39-letni Rudolf Zgaljanič, njegova 29-letna žena Jasmina in njuna prijateljica 35-letna Vesna Marič so priznali krivdo in se bodo zaradi tega morali v kratkem zagovarjati pred sodiščem, čeprav policija ni odredila njihovega pripora. Vsi trije so doma iz Pulja.

● **Vlomilci so včeraj ponoči** skozi vhodna vrata vdrli v stanovanje Emilia Gavesa v Ul. Montasio 3 ter mu iz dnevne sobe in iz spalnice izmaknili nekaj slik in dragocenosti v skupni vrednosti treh milijonov lir.

†

Odšla je v večnost

Ivanka Rozman

Pogreb bo danes, 23. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v trebensko cerkev.

Župnija sv. Andreja

Trebče, 23. januarja 1985

†

Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi

Josip Kocman

(PEPI)

upokojenec pristaniške ustanove

Pogreb bo jutri, 24. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Zgonik.

Žalostno vest sporočajo: sinova Josip in Vojko z družinama, sestra Lidija in drugo sorodstvo.

Salež, 23. januarja 1985

(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3)

Ob smrti dragega očeta izrekata Vojku Kocmanu in družini iskreno sožalje družini Renar - Leone.

Ob izgubi dragega očeta izrekajo iskreno sožalje Romani Gulič dijaki II., III., IV. in V. razreda sekcije K. O. poklicnega zavoda »J. Stefan«.

Z zabavne predstave v Borštu

KD Slovenec iz Boršta in Zabrežca je v soboto ob splošnem navdušenju občinstva ponovilo zabavno predstavo, na kateri so mladi vaški kulturni delavci uprizorili tudi uspelo narečno komedijo »Kabaret 1999«. Na sobotni prireditvi je kot gost nastopil tudi moški pevski zbor »Skala« iz Gabrij (na sliki)

Obletnica junaške smrti E. Sedmaka

V nedeljo je minilo 40 let odkar je na tržaškem Krasu junaško padel kriški partizan Emil Sedmak, najstarejši sin Gizele in Ivana Sedmaka, ki se je pri šestnajstih letih vključil v naš narodnoosvobodilni boj.

Emil Sedmak, ki je bil po poklicu mehanik, je šel v partizane 5. aprila 1944 in bil dodeljen južnoprimorskem odredu, pozneje je bil premeščen v VDV, ki se je boril na spodnjem Krasu. Dne 20. januarja 1945 je bil skupno s tovariši obkoljen pri Zgoniku in bil med kritjem umika težko ranjen. Nacisti so ga nato odpeljali na zasliševanje na Prosek, kjer je po strahotnem mučenju umrl.

kino

Ariston 16.30 — 21.30 »Paris, Texas«. Režija W. Wenders. Nastassia Kinski.

Eden 15.30 — 22.15 »Seduzioni pornoerotiche«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 17.00 — 22.15 »Ragazzo di campagna«. R. Pozzetto, M. Boldi.

Excelsior 17.30 — 22.15 »I due carabinieri«. E. Montesano, C. Verdone in M. Boldi.

Nazionale Dvorana št. 1 15.00 — 22.00 **»La storia infinita«.**

Dvorana št. 2 15.00 — 22.00 »La calda matrigna«.

Dvorana št. 3 15.00 — 22.00 »Gremlins«. S. Spielberg.

Mignon 17.00 — 22.15 »Fotografando Patrizia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Bolero extasi«. Bo Derek. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 17.00 — 22.00 »La signora in rosso«. G. Wilder.

Capitol Danes zaprto.
Jutri 16.30 — 21.30 »Dune«.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Desideri caldi e bagnati«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Un uomo da marciapiede«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Le porno stars«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.15 — 21.45 »Apocalypse now«.

koncerti

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 28. t. m., bo v gledališču Rossetti nastopil violinist UTO UGHI.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

SREČANJE GLEDALIŠČ DEŽEL ALPE - JADRAN

Jutri, 24. januarja, ob 20.30

LUIS BUÑUEL
HAMLET

Dubrovniške letne igre

V petek, 25. januarja, ob 20.30

STANISLAW WITKIEWICZ
VODNA KOKOŠ
(Kurka wodna)

Poljsko gledališče Wspolczesny

Prodaja in rezervacija vstopnic od danes dalje od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma (tel. 734-265).

gledališča

VERDI
Danes, 23. t. m., ob 20. uri (red E in C) peta predstava baletne skupine Grand Théâtre iz Ženeve. Koreograf Oscar Araiz.

Gledališče Verdi prireja danes, 23., in jutri, 24. t. m., ob 11. uri v Avditoriju baletne predstave za šole. V petek ob 11. uri prav tako za šole pa prireja koncert orkestra Verdi. Vstopnice na razpolago pri gledališki blagajni (tel. 631-948) po 500 lir.

ROSSETTI
Danes, 23. januarja, ob 17. uri — red sreda — bo gledališče iz Rima predstavilo delo »Caligola« A. Camusa. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri glavni blagajni v Pasaži Protti.

AVDITORIJ
Jutri, 24. t. m., bo ob 18. uri v okviru »Četrtkovih gledališčnih srečanj« na sporedu 6. srečanje z igralci rimskega gledališča: Pino Micol, Maurizio Scaparro in Claudia Giannotti.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
V petek, 25. t. m., ob 20. uri: Koncert simfonikov RTV Ljubljana.
Mala dvorana
V soboto, 26. t. m., ob 19.30: F. X. Kroetz »Ne krop ne voda«. Premiera PDG iz Nove Gorice.
Srednja dvorana
Jutri, 24. januarja, ob 19.30: A. Popović »Drstenje krapov«. Gostovanje beograjskega gledališča Zvezdara. Režija Dejan Mijač.
Velika sprejemna dvorana
V soboto, 2. februarja, ob 20.30: Tradicionalni 9. veliki ples Big Banda RTV Ljubljana.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
V soboto, 26. t. m., ob 19.30 bo PDG - Nova Gorica uprizorilo delo Franza X. Kroetza »NE KROP NE VODA« v Kulturnem domu v Gorici, kjer bo premiera. Režija Edvard Miler. Igrajo: Bine Matoh, Janez Starina, Mira Lampe Vujičič, Teja Glažar.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 23. januarja
RAJKO

Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.58 — Dolžina dneva 9.22 — Luna vzide ob 9.19 in zatone ob 19.26.

Jutri, ČETRTEK, 24. januarja
FELICIJAN

Vreme včeraj: temperatura zraka 8,2 stopinje, zračni tlak 1009,2 mb raste, veter 8 km na uro severozahodnik, vlaga 95-odstotna, v jutranjih urah je padlo 2 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Claudia Grasso, Daniele Mauro, Giacomo Hauser, Marco Cresevich.

UMRLI SO: 81-letna Marta Bayer vd. Zerilli, 73-letni Giuseppe Kocman, 70-letni Arturo De Felice, 69-letna Attilia Zattin, 76-letni Bruno Cuppo, 81-letna Giovanna Rozman, 79-letni Marcello Terzoni, 77-letni Carlo Mosetti, 81-letna Iolanda Bonaldo, 57-letni Edoardo Vivoda, 88-letna Maria Gherdol por. Vecchiet, 72-letni Vittorio Savi, 90-letna Maria Pavalec vd. Skoric, 91-letna Marianna Vizzini vd. Zara, 69-letna Giovanna Dobrilli vd. Rados.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lugomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

22. 1. 1985

Ameriški dolar	1.937.—
Kanadski dolar	1.462.—
Švicarski frank	728.—
Danska krona	170.50
Norveška krona	210.—
Švedska krona	213.—
Holandski florint	542.—
Francoski frank	198.—
Belgijski frank	28.—
Funt šterling	2.170.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	612.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.500.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	7.50
Drobni dinar	7.—

BCRB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

PD Mačkolje vabi v nedeljo, 27. t. m., ob 17. uri na slovenski kulturni praznik. Na sporedu je srečanje s pesnikom Albertom Miklavcem. Predstavi ga sorojak Albin Grmek, pel bo društveni mešani zbor, mladi pa bodo podali recitacije.

KD I. Cankar sporoča, da bo seja odbora danes, 23. t. m., ob 19.30.

razna obvestila

Kriška sekcija KPI J. Verginella prireja v nedeljo, 27. t. m., ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu spominsko proslavo ob 40-letnici junaške smrti Josipa Verginelle. Vabljeni.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja danes, 23. t. m., ob 16.30 predavanje o zdravstvu v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Predaval bo dr. Silvij Mosetti na temo »Rekreacija ostarelih«. Vabljeni!

izleti

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa obvešča, da je še nekaj prostih mest za avtobusni izlet (26. t. m.) v Lumezzane pri Brescii, kjer bo proslava 40-letnice smrti J. Verginelle. Vpisuje Gigi Bogatec (tel. 220-505). Pohitite!

KD Rdeča zvezda vabi na enodnevni izlet v Čedad oz. na Matajur za smučarje, ki bo v nedeljo, 27. t. m. Za informacije telefonirati na št. 229-330.

čestitke

Danes praznuje v Gropadi 80. rojstni dan naša draga mama, nona in pranona ANTONIJA KALC. Ob visokem življenjskem jubileju ji iskreno čestitamo vsi, ki jo imamo radi.

mali oglasi

PRIVATNIK prodaja v Boljuncu 3-sobno stanovanje, kuhinja, dnevna soba, garaža. Tel. 226-229 od 17. do 20. ure.

SLIKAR - KIPAR (beneška akademija) izvaja dela zainteresiranim osebam po naročilu. Tel. 040/566-249 ob urah obedov: Giorgio.

PRODAM po ugodni ceni 2 gradbena dvigala (verricella) primerna tudi za dviganje čolnov. Interesenti naj telefonirajo na št. 211-716 ob večernih urah.

GOSPA nudi družini pomoč v gospodinjstvu in pri šivanju. Tel. 820-124 od 11. do 16. ure.

V ČETRTEK ZVEČER sem pred gostilno Sartori (na cesti proti prehodu Škofije - odcep za Osp) izgubila veliko ruto belo-vijoličaste barve znamke hermes. Najditelju nagrada. Tel. na št. 415-785.

Igrača je otroku resna stvar
ORVISI
zanj ima najlepši dar
TRST — UL. PONCHIELLI 3

darovi in prispevki

V spomin na prijateljico Gizelo Kralj vd. Vidau daruje Stana Kralj 5.000 lir v isti namen in 5.000 lir za sklad M. Čuk.

Podporni član Adalgisa Biekar daruje 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič in 5.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Darinka Franovič daruje 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič in 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 57. in 25. obletnici smrti svojih staršev se jih spominja Regina in daruje 50.000 lir za ŠZ Bor.

V spomin na Tiberija Rukina darujeta Silva in Elena 20.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika padlim.

Namesto cvetja na grob pok. Sergija Dolesa darujeta Ida in Peter Gregorič 25.000 lir za SKD Barkovlje in 25.000 lir za TPK Sirena.

V počastitev spomina Silve Škabar daruje Marčela Cibic 10.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

Namesto cvetja na grob Zore Malalan darujejo Tončka Vidau in družini Kovačič in Uršič 30.000 lir za mladinski krožek Bani.

V spomin na Loredaninega očeta Maria Faganela darujeta Zvonka in Franko 20.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na brata Gustota Rukina daruje Ferdo Rukin 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Nabrežini in 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.

Ob 18. obletnici smrti Edvina Starca daruje družina 15.000 lir za Dijaško matico in 15.000 lir za Glasbeno matico.

Ob 12. obletnici smrti nepozabne mame darujejo Silvana, Zvonko in Marčelo Malalan z družinama 20.000 lir za SKD Tabor, 20.000 lir za ŠD Polet in 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

Ob 8. obletnici smrti nepozabne mame daruje Anica Brce por. Malalan 20.000 lir za sklad M. Čuk.

V počastitev spomina Sergija Dolesa daruje Olga Pangerc 10.000 lir za pevski zbor M. Pertot iz Barkovelj.

Jože Guštin daruje 20.000 lir za spomenik padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Pepino Peric por. Golob daruje Josip Guštin 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na pok. Borisa Grgiča daruje družina Grgič (Padriče 18) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah.

Namesto cvetja na grob Milivoja Pertota darujeta Franka in Sandrino Furlan 10.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Milivoja Pertota daruje Leopold Kriščak 10.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Silvije Škabar vd. Puntar darujejo Marjetica in Ljubo Grilanc 20.000 lir, Zofka, Milka in Miranda 30.000 lir ter Lidija Štoka in Vilma Antoni 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na pok. očeta svojih članov Marijana Kravosa in Francesca Biancuzzija daruje Slovenska zamejska skavtska organizacija 40.000 lir za popravilo cerkve na Repentabru.

Družina Sedmak (Boršt 15) daruje 20.000 lir za dekliški zbor Slovenec, 20.000 lir za otroški zbor Slovenec, 20.000 lir za Skupnost družina Opčine in 20.000 lir za pihalni orkester Breg.

Namesto cvetja na grob Zofije Kralj daruje sestra Marjeta z družino 50.000 lir za moški pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na teto Zofijo Kralj darujejo: Anica, Lenčka in Sandro z družinama 50.000 lir za moški pevski zbor Fantje izpod Grmade in 50.000 lir za dekliški pevski zbor iz Devina.

Ob tretji obletnici smrti drage France Pahor darujejo Lidija in Gigi, Enio in Neva z družinama 20.000 lir za ŠD Mladina.

V spomin na Nevinega in Davidovega očeta Sergija Dolesa darujeta Marko in Rado 30.000 lir za mladinski pevski zbor Glasbene matice.

V spomin na Milivoja Pertota daruje družina Kemperle 10.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Silvo Škabar darujejo Dolenčevi (Devinščina) 30.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Sergija Dolesa daruje M. Pertot 10.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na vnuka Uroša darujeta nona in nono 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na predragega Milivoja Pertota darujeta Anica in Drago Štoka z družino 50.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

Namesto cvetja na grob Sergija Dolesa darujejo družine Scheimer, Močnik in Russo 50.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Lojzke Kristančič vd. Clemente daruje Dragica Malalan 7.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na brata in strica Milivoja Pertota darujeta Ana in Anka 25.000 lir za TPK Sirena in 25.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Milivoja Pertota daruje Stanko Živec 15.000 lir za TPK Sirena in 15.000 lir za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina svaka in strica Milivoja Pertota darujejo Marčela, Vera in Savi z družinami 100.000 lir za pevski zbor M. Pertot in 30.000 lir za TPK Sirena.

V počastitev spomina Milivoja Pertota daruje Just Fabjan 15.000 lir za TPK Sirena in 15.000 lir za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina Milivoja Pertota daruje Janković 10.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Milivoja Pertota darujeta Mario in Božena Rustja 20.000 lir za pevski zbor M. Pertota.

V počastitev spomina Milivoja Pertota darujeta Mario in Sonja Štoka 20.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V spomin na Ceno Malalan daruje N.N. 10.000 lir za SKD Tabor in 10.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Opčinah.

Ob 5. obletnici smrti Danila Štublja daruje žena Justina 50.000 lir za SKD Tabor.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke, da je v teku

RAZPRODAJA

moških, ženskih in športnih oblačil

s popusti od 20% do 80%

ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188 - TRST

Obv. občini 5/12/84

Vzroki letošnjega slabega vremena

V Buffalu v zvezni državi New York se je moral voznik pošteno potruditi, da se je prebil do telefonske govorilnice (Telefoto AP)

Val slabega vremena, ki nas je dobra dva tedna pestil najprej s polarnim mrazom, nato pa še s sneženjem, je po vsem sodeč za nami. V meteorologiji pa ni redkost, da se po določenem presledku situacija ponovi. Trenutno se s podobnimi problemi kot mi pred dnevi ubadajo v Severni Ameriki, predvsem v Združenih državah Amerike, kjer so zaradi nizkih temperatur potolkli marsikateri stoletni rekord. Ne bo torej odveč, če bomo skušali prikazati vzroke letošnjega slabega vremena.

Vse se je začelo nekako med božičem in novim letom, ko so ugotovili, da se v višjih plasteh ozračja nad severnim tečajem viša temperatura. Pojav, ki mu po angleško pravimo »strat-warming« je leta 1952 odkril neki profesor z berlinske univerze. In prav v mednarodnem centru, ki koordinira študije o stratosferi na berlinski univerzi, so takoj sprožili alarm. Zadnje dni starega leta je »strat-warming« dosegel zaskrbljujoče razsežnosti. V višini 42 kilometrov se je namreč temperatura povzpela na 70 stopinj nad ničlo. Meteorologi severne polute so bili zaskrbljeni, saj so iz dosedanjih izkušenj dobro vedeli, da jo bo kdo skupil. Šele po novem letu je postajalo jasno, da bo to Evropa in ne Severna Amerika, kot se je to zgodilo leta 1977.

Nižinske vremenske karte so namreč pokazale obširen in visok anticiklon od severne Norveške do severnega Groenlanda. Na vzhodnem robu tega grebena so se po zakonih zračne dinamike pričele pomikati proti jugu hladne zračne gmote, ali bolje rečeno polarne, saj so prihajale prav s tečaja. Meteorologom je bilo sedaj popolnoma jasno, kaj se bo zgodilo. Kompjuterski matematični modeli so potrjevali pesimizem meteorologov. Polarni zrak je vdrl zahodno Sredozemlje in sprožil v višinah dotok južnega vlažnega zraku, ki je polzel nad hladnim. Najprej so snežne padavine prizadele Jug, kasneje pa tudi Sever. Neobičajen greben visokega zračnega pritiska nad Groenlandom in Norveško je nastal, potem ko se je pričel topli stratosferski zrak spuščati proti tlom.

Ta pojav je nad Italijo že zakrivil več izredno hladnih zim. »Strat-warming« je bil kriv za zaplete v februarju 1956, nekaj podobnega se je ponovilo konec decembra 1962 in prve dni januarja 1963. Leta 1968 se nas je »start-warming« le posredno dotaknil, da ni bilo hujših zapletov. Bržkone je bil tudi v rekordni zimi leta 1929 za vse zaplete kriv prav »start-warming«, a kaj, ko ga tedaj niso še poznali. Vsekakor pa se je tudi takrat nad skandinavskimi državami in vse do srednje Evrope zgradil greben visokega zračnega pritiska.

Tu ne bi sedaj navajali, zakaj prihaja do nenadnih in nenormalnih otoplitev v višjih plasteh ozračja, saj je teorij o nastanku tega pojava več. Nas seveda bolj zanimajo posledice. Greben visokega zračnega pritiska, ali bolje njegova os, dovaja sedaj polarni zrak Severni Ameriki. Ni pa izključeno in dosedanja preučevanja to potrjujejo, da bi se lahko os še pred koncem zime spet pomaknila proti Evropi. Med leti 1970 in 1975 so namreč zabeležili kar devet pojavov »start-warminga«. Za zemeljsko podnebje pa to še ne pomeni, da prihaja do bistvenih podnebnih sprememb. Že res, da je nekje izredno hladno, a kot protiutež se drugje temperatura zviša, da se skupna povprečna temperatura našega planeta ne spreminja.

»Eolia« klasična družinska potovalna jadrnica

Francozi se ne izogibajo jadrnic srednjega razreda

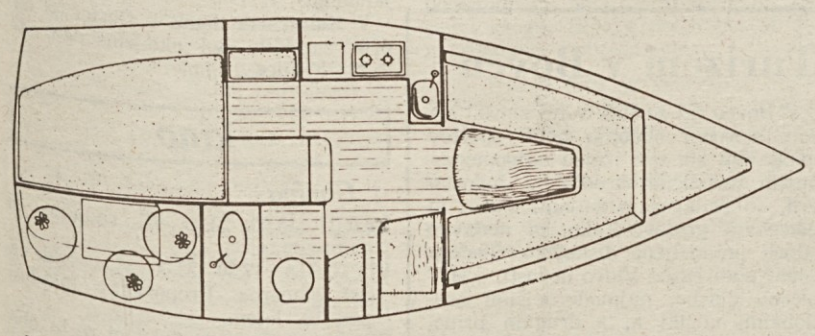

Zimski meseci so že nekaj let kot nalašč za nakupe starih plovil, a marsikdo v tem času kupuje tudi povsem nove čolne in jadrnice, saj se navadno cena dvigne pred začetkom plovne sezone. Tokrat bomo predstavili lanskoletno novost francoskega obrata Jeanneau »eolio«, ki je že naletela na riznanja kupcev.

»Eolia« je izšla izpod peresa načrtovalca Philippa Brianda in v glavnem odraža francoski koncept potovalne jadrnice. Jadranje ni torej zahtevno in je kot nalašč za družinsko križarjenje. Notranja razporeditev je smotrna s petimi ležišči, in sicer dva v osrednjem delu podkrovja, dva pa se končujeta pod kokpitom. Med obema spalnicama je torej ves osrednji prostor, kar je vsekakor posrečena in smotrna izbira. V dnevnem prostoru, ki ga lahko o potrebi spremenimo v dodatno spalnico, a si s tem marsikaj prikrajšamo, je v osrednjem delu ob levem boku kuhinjski resor, ob desnem pa udobno stranišče, ob istem boku je v sredini fiksna navigacijska mizica. V francoskem konceptu gradnje jadrnic je tudi ogromno prostora za prtljago, vsa jadra pa shranimo v prostran prostor pod kokpitom ob desnem boku.

Kot je običajno za francoske jadrnice ponujajo dve inačici, in sicer s fiksno balastno in s premično kobilico. Druga inačica seveda nekoliko okrni gibanje v osrednjem prostoru, je pa zato primerna za vse tiste, ki se raje podajo v neorganizirane pristane ali celo zalive in se izogibajo klasičnih marin.

Po vsem tem nam ne preostaja drugega, kot da navedemo nekaj tehničnih podatkov. »Eolia« je dolga 7,50 metra, v vodni črti pa 6,60 metra. Njena maksimalna širina znaša 2,80 metra. Pri balastni verziji je ugrez 1,45 metra, s premično kobilico pa od 0,78 do 1,80 metra. Brez krmnega motorja tehta 1.700 kilogramov, kar nam že samo pove, da to ni tekmovalna jadrnica. V osrednji kajuti je višina 1,80 metra, gradbeni material pa je ojačeni poliester.

Kot rečeno je »eolia« prejšnje poletje z uspehom prebila led, v Italijo pa jo uvaža Jeanneau Italia iz Milana.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Televideo
11.55 Vremenska napoved
12.00 Pronto... Raffaella? Opoldanski spored z R. Carrà
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
14.00 Pronto... Raffaella? Zadnji poziv
14.05 Antologija di Quark Znanstvena oddaja
15.00 I Trollkins - risanka
15.20 Le meravigliose storie dèl Prof. Kitzel - risanka
15.30 Šola in vzgoja: Drevesa v mestih
16.00 Il gran teatro del West TV film
16.25 Stella e gli altri... ad Harper Valley - TV film
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Sandybell - risanka
18.10 Dnevnik 1 - Kronike Sever kliče Jug - Jug kliče Sever
18.40 Il fiuto di Sherlock Holmes risanka
18.50 Italia sera Dogodki in osebnosti
19.35 Almanah in Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 I miserabili - TV nadalj.
21.30 Posebnosti Dnevnik 1
22.30 Dnevnik
22.40 Gremo v kino
22.45 Športna sreda Ob koncu Dnevnik 1 Zadnje vesti

Drugi kanal

10.00 Televideo
11.55 Che fai, mangi? Oddaja o prehrani
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri?
13.25 Dnevnik 2 - Knjižna rubrika
13.30 Capitol - TV nadalj.
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 - 16.00 Tandem
15.15 Paroliamo - nagradno tekmov.
16.00 Attenti a... Luni - risanka
16.25 Šola in vzgoja: Tečaj angleščine
16.55 Dov'è Anna? - 7. nadaljevanje
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 Iz parlamenta
17.40 Vediamoci sul due
18.05 Programi pristopanja
18.20 Dnevnik 2 - Športne vesti
18.30 L'ispettore Derrick - TV film Meteo 2 - Vremenska napoved
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.20 Dnevnik 2 - Šport
20.30 Le avventure di Pinocchio 4. epizoda
21.34 In due s'indaga meglio - film
22.25 Dnevnik 2 - Vesti
22.35 James Brown na koncertu
23.25 L'Italia viva - 6. oddaja
24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

11.45 Televideo
16.15 Šola in vzgoja: Kemija v kmetijstvu
16.45 Šola in vzgoja: Mladina - 3. oddaja
17.10 Galleria di Dadaumpa
18.15 L'Orecchiocchio - Glasbena odd.
19.00 Dnevnik 3
19.35 Sotto la Mole - Kultura v Turinu za časa fašizma: od filozofije do znanosti - 8. oddaja
20.05 Šola in vzgoja: Kontinent vodič
20.30 I nuovi centurioni - film Igrajo: George C. Scott, Stacy Keach, Rosalind Cash
22.10 Delta: Otrok in nesreče - 1. oddaja
22.55 Dnevnik 3
23.30 Sto mest Italije: Cremona

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

9.00 Zverinice iz Rezije: Volk išče drva v Črnem potoku
9.20 Šolarji - Kam danes, kar jutri
9.25 Japonske pravljice: Poljski in mestni mišek
9.35 Kam - dok. film
10.10 Pajkova pojedina - balet
10.30 Pojmo s ptički
10.45 Pred izbiro poklica: Poklici v živilski industriji
11.15 Petrov otrok - 2. del
16.45 Teletekst
17.00 Poročila
17.10 SP v smučarskih tekih
17.40 Spored za otroke: Udarna brigada - lutke
17.55 Androkels in lev - 3. del
18.25 Pomurski obzornik
18.40 Računalništvo - dok.
19.05 Risanka
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik I
20.00 Dokumentarec meseca: »Ne daj mi, da zblaznim, gospod«
20.35 Film tedna: Policaj
22.10 Dnevnik II

Koper

14.00 Novice
14.05 Za uho in oko - Glasbena odd.
14.50 Skag - serijski film
15.40 Martin Eden - TV nadalj.
16.35 Živali v gibanju: Velikani
17.05 Pazite na otroke - otroci niso ščurki - TV film
17.30 Risanke
17.55 Novice
18.00 Tek na smučeh
19.00 Odprta meja

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
TRST — SKGZ o obisku ožjega odbora senatne komisije
TRŽIČ — Podatki o prometu v tržiškem pristanišču
TRST — Razgovor o načinih gradnje in urbanistični politiki na Krasu
TRST — Razstava Patricia Zamore

19.30 TV D - Stičišče
19.50 Start
20.25 Dokumentarec s področja športa
20.55 Košarka: Cibona - CSKA (Moskva)
22.20 TV D - Vse danes
22.30 Rim kot Chicago

Zagreb

8.30 Koledar
8.40 Merlin - otroška serija
9.00 TV v šoli
10.35 Zimski šolski spored
16.40 SP v smučarskih tekih
17.30 Poročila
18.15 Družinski magazin
18.45 Mesam 84: Folk top
20.05 Film: kop in tesna koža - film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

12.10 Bis - kviz
12.45 Il pranzo è servito - kviz
13.25 Sentieri - nadaljevanka
14.25 General Hospital - TV film
15.25 Una vita da vivere - nadalj.
16.30 Buck Rogers - TV film
17.30 Tarzan - TV film
18.30 Help - Glasbeno tekmovanje
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Zig Zag - kviz
20.30 Girolimoni, il mostro di Roma film
22.30 Nonsolomoda
23.30 Canale 5 News

RETEQUATTRO

12.45 Alice - TV film
13.15 Mary Tyler Moore - TV film
13.45 Tre cuori in affitto - TV film
14.15 Brillante - TV novela
15.10 Cuore - risanka Piccole donne - risanka
16.00 Papà, caro papà - TV film
16.20 I giorni di Brian - TV film
17.15 In casa Lawrence - TV film
18.05 Samba d'amore - TV novela
19.25 M'ama non m'ama
20.30 Maurizio Costanzo Show
22.45 La città degli angeli - nadalj.
23.45 Oltre il giardino - film

ITALIA 1

11.30 Sanford and Son - TV film
12.00 Agenzia Rockford - TV film
13.00 Chips - TV film
14.00 Deejay Television
14.30 La famiglia Bradford - TV film
15.30 Sanford and Son - TV film
16.00 Bim Bum Bam
17.40 La donna bionica - TV film
18.40 Charlie's Angels - TV film
19.50 Il giro del mondo di Willy Fog
20.30 I giorni del padrino - TV film
22.05 Squadra anticrimine - TV film
23.00 Al di là della legge - film

TELEPADOVA

13.00 Zorro - risanka
13.30 Blackstar - risanka
14.00 Marcia nuziale - TV film
14.30 Mama Linda - TV film
15.00 Risanke
16.00 Firehouse Squadra 23 - TV film
17.00 Risanka
19.20 Illusione d'amore - TV film
19.50 Marcia nuziale - TV film
20.20 La lunga fuga di Sara - film
22.20 Šport
23.30 Bastogne - film

TRIVENETA

11.45 TV film
12.15 Risanke
12.45 Horoskop
13.00 Alle soglie dell'incredibile TV film
14.00 Le ragazze di Blansky - TV film
14.30 Sissi la favorita dello zar - film
16.30 Dotakon - risanka
17.00 TV film
19.30 Dokumentarec
20.30 Palcoscenico - TV film
21.30 Squadra speciale anticrimine TV film
22.00 Poklic krznar

TELEFRIULI

18.30 Divji svet živali - dok.
19.00 Veronica, il volto dell'amore TV film
20.00 Veronica, il volto dell'amore TV film
22.30 Šport
23.00 L'ora del topo - TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba - (7.40) Pravljica - (8.10) Almanah: Gospodarska problematika - (8.40) Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: - Glasbeni mozaik - (10.10) S koncertnega in opernega repertoarja - (11.30) Beležka - (11.40) Glasbeni potpuri - (12.00) Sestanek ob 12.00: Liki iz naše preteklosti - (12.30) Glasbeni potpuri; 13.20 Cecilijanka 1984; 13.40 Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Povejmo v živo - (15.00) Kocka na kocko. Pripravlja in vodi Roža Peric - (16.00) Od Milj do Devina - (16.30) Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba - (18.00) »Poezija slovenskega zapada«, primorski pesniki v analitičnem prikazu Tarasa Kermaunerja - (18.30) Swing-time.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz

RADIO KOPER (Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servisi; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.40 Glasbena mladina; Mateja Koleznik; 14.00 V znamenju rocka; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o . . . .; 17.35 Kotiček za narodnozabavno glasbo: ansambel Mihe Dovžana; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Jutranji program; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Controluce; 14.35 Popoldanski program; 16.00 Parole che si sanno e non si sanno; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Time music; 18.00 Dvojne tračnice; 18.45 G. Rossini: Guglielmo Tell - ouvertura; 19.00 Jazz; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.02 Zeleni val; 9.00 Glasbeno govorni spored; 10.30 Popevke skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 La casa sull'estaurio - 13. nadalj.; 11.30 Il garage dei ricordi; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Habitat; 16.00 Il paginone; 17.30 Radiouno jazz; 17.55 Zeleni val; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbeni program: 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urbs; 20.00 La Gilda del Mac Mahon; 20.49 Glasbena pavza; 21.03 Il piacere della vostra casa; 21.30 Sodobni glasbeniki; 22.00 Drevi tvoj glas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radiouno predstavlja; 8.45 Matilde - radij. priredba; 9.10 Plošče; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Tanto è un gioco; 15.00 Pirandellove novele: Il silenzio; 15.35 Omnibus; 18.32 Čas za glasbo; 19.50 Capitol; 19.57 Srečanje petih; 21.00 Radiodue sera jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

4.30, 5.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00 14.00 Poročila; 4.30 - 8.0 Jutranji program - glasba; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za . . .; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14. - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Fantje z vseh vetrov; 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev; 20.35 Nokturni Fredirika Chopina; 21.05 Jules Massenet: odlomki iz opere »Werther«; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz za vse.

S ponedeljkove občinske seje

Tudi iz vrst večine kritike odboru: premajhno zanimanje v socialnem centru

V socialnem središču v Ulici Baiamonti se uvajajo nove oblike delovanja, marsikaj pa ne gre tako kot bi moralo iti. Kar pa je najhuje manjka občini jasna programska perspektiva kaj napraviti iz tega središča za katero je goriška občinska skupnost prispevala veliko denarja. Razpravo o tem so sprožili trije demokristjanski občinski svetovalci, Cicuttin, Nanut in Tripani ter na tak način nekako dali občinski odbor na zatožno klop. Na ponedeljkovi seji goriškega občinskega sveta se je razvila živahna razprava, mestoma zelo polemična, saj je bilo čutiti predvolilno vzdušje.

Pristojni odbornik Baresi je povedal kako se stvari razvijajo v centru. Mestoma je bilo iz njegovih besed razbrati, da nima možnosti delati tako kot bi želel in kot bi bilo tudi potrebno. Najbrž ga v odboru v tem bremzajo. Svetovalec Cicuttin je zatem zelo obširno govoril o problematiki ostarelih v našem mestu. Nanizal je vrsto podatkov o stroških, ki bremenijo občinsko skupnost, o starih osebah, ki se zatekajo pozimi in poleti v bolnišnice. Dejal je, da so se časi spremenili, da imamo v našem mestu vedno več starejših oseb, da se mora naš odnos do njih spremenili. Apeliral je na solidarnost nove vrste, kajti ostarelih ne smemo izolirati. Podobne misli je povedal Nanut (KD), ki pa se je omejil na nekatere primere nedelovanja centra ter povedal, da je svetovalska komisija za zdravstvo našla gluha ušesa pri odboru. Kritičen do odbora je bil tudi liberalec Fornasir, vendar pa je zagovarjal staro liberalno tezo, da si mora vsakdo, tudi starejša oseba, pomagati sam, da občina se ne sme v to vmešavati.

Bolj razčlenjeno je segla v razpravo komunistka Pirellova, ki se za to problematiko zavzeto ukvarja že več let. Program za delo v novem centru je bil že izdelan pred leti, je dejala, vendar ga ni odbor upošteval. Stresla je na odbor vrsto kritik. Dejala je, da odbor sploh ne upošteva mnenj, ki prihajajo iz svetovalskih komisij, da nima programacije v nobeni stvari, da manjka odboru sveže kulture. Živahnost delovanja župana da noče pokazati le na nek zunanji blesk, medtem ko je konkretnega bilo veliko manj narejenega. Skratka, Pirellova je, ob upoštevanju pomanjkljivosti v tem centru, napadla odbor in sedanjo večino za vso njeno politiko.

Bianconi (PSDI) je dejal, da imamo v Gorici več struktur za pomoč ostarelim, da pa manjka pravilna koordinacija med njimi. Najti pa je treba tudi pravi način kako pristopiti k reševanju teh vprašanj. Socialist Waltritsch pa je dejal, da smo doslej veliko pozornosti posvečali mladim z gradnjo šol in športnih igrišč, premalo pa starejšim osebam, ki jih je v Gorici vedno več. Ko je pred petnajstimi leti takratni odbornik Tomassich načrtal socialni center je imel jasne pojme kaj napraviti iz njega in si med občinskim osebjem izbral prave sodelavce. Sedaj pa so ti potisnjeni ob stran, v centru ni pravega vodstva. Tudi ni prave politike do ostarelih, ki jim je sicer treba pustiti njihovo individualnost. Treba bo novega zaleta in jasnih programov. Debato je zaključil demokristjan Tripani, ki je seveda njegovi stranki pripisal največjo skrb za ostarele. Komunistika Pirellova je potem predlagala resolucijo z zahtevo o jasnem programu. Župan jo je vzel na znanje. Najbrž bo spet prišlo do razprave v občinskem svetu.

Čas odgovornih odločitev

Do petka rok za predvpis v prvi razred osnovne šole

Teden pomembnih odločitev. Predvsem velja to za starše otrok, ki bodo v jeseni prvič prestopili šolski prag. V petek se namreč zaključi rok za predvpis v prve razrede osnovne šole. Nepomembna obveznost ali pretehtano in odgovorno dejanje? Odločiti je treba namreč (če že nismo) v katero šolo bomo vpisali otroka. Za slovenske družine in tudi za mešane zakone ne bi smelo biti dvomov, da sodi otrok v slovensko šolo, kjer se bo vzgajal v slovenskem jeziku in istočasno spoznaval jezik večinskega naroda. Posebno bi moralo veljati to v tistih krajih, kjer je zagotovljena možnost obiskovanja slovenske osnovne šole. Ta možnost pa je pravzaprav v vseh krajih, kjer strnjeno živi naša narodnostna skupnost in tudi v krajih, kjer smo prisotni v večjem številu. Tako tudi v Laškem in v zahodnem delu Brd.

In prav v teh krajih je v zadnjem času na žalost opaziti, da nekoliko peša zavest o pravilnosti izbire, za vpis otrok v slovensko šolo, ki je po dolgih letih vendarle zaživela. Tak je recimo primer osnovne šole v Romianu, ki je po skromnih začetkih, najprej z vrtcem, v teh letih lepo napredovala in se razvijala. Šolo bodo letos prvič zapustili petošolčki in se vpisali na nižjo srednjo šolo.

Zelo zgrešeno (in najbrže težko popravljivo) bi bilo, če bi dopustili, če bi krivulja zdaj pričela upadati.

Posebej velja to za šolo v Romianu, za odprtje katere so bili vloženi znatni napori in prizadevanja, ob ustreznem razumevanju občinskih oblasti. Je pa to vprašanje, ki pravzaprav zadeva sleherni naš kraj, kjer smo priča sila neugodnemu demografskemu stanju upadanja števila rojstev in kjer je vsak otrok prav zaradi tega še bolj dragocen.

Sklicevanje na oddaljenost, težave v prevozu (kar sploh ne drži) ali druge ovire ne morejo biti zadosten razlog, da bi otroku, tudi tistemu iz mešanih zakonov, odrekli možnost vpisa v slovensko šolo in ga s tem prikrajšali za nekaj, kar je težko opredeliti z besedami.

● **V Javnem večnamenskem socialnem centru** v Ul. Baiamonti bo drevi ob 18. uri predavanje prof. Adriane Chemello na temo Ženske, gibanje proti nasilju in za mir.

razna obvestila

Vabila in vstopnice za planinski ples so na razpolago na sedežu društva v Ulici Malta 2, vsak dan od 17. do 19. ure, do petka, 25. t.m., oziroma do oddaje razpoložljivih mest.

Čiščenje zasneženih ulic v kritiki občinskega sveta

Res je, da je bil letošnji sneg nekaj izrednega na kar nismo vajeni. Na goriški občini pa niso bili na to niti pripravljeni. Res je, da si je odbornik Jakoncic zelo prizadeval, da bi delavci kar se da hitro očistili goriške ulice. Res pa je tudi, da je bil marsikdaj general brez vojske, saj so njemu podrejeni na odgovornih mestih vodili akcijo čiščenja na nelogičen način. O vsem tem je bilo dobri dve uri govora na ponedeljkovi seji občinskega sveta. Razumljivo je bilo, da so se vprašanja dotaknili številni svetovalci. Najprej odbornik Jakoncic, ki je povedal kaj vse je občina napravila in koliko mož ter strojev in kamionov je poslal na ulice. Potem pa se je vsula ploha posegov svetovalcev. Govorili so Fornasir, Ardit, Bianconi, Bucovini, Coana, Obit, Waltritsch, Lamberti, Bratuž. Razpravo je zaključil župan Scarano. Po mnenju Fornasira bi bili morali biti pripravljeni, saj so metereologi napovedali snežne padavine. Bianconi, Waltritsch in Lamberti so hoteli izvedeti zakaj se ni takoj poklicalo vojsko na pomoč. Župan Scarano jim je odgovoril, da ni tega napravil, ker ni šlo za naravno katastrofo kot je npr. potres. Bucovini in Obit sta obtoževala upravo, da so bile še v ponedeljek številne ulice neočiščene. Ardit, Waltritsch in Bratuž so očitali, da so bile neočiščene številne ulice v periferiji mesta. Številni svetovalci pa so dejali, da bi bili morali na občini izdati odločbo o zapori nekaterih ulic, da bi jih lahko počistili. Pustili pa so, da so se vozila lahko svobodno kretala in to je povzročilo pravi kaos.

Skratka, občinski odbor je bil postavljen na zatožno klop tudi s strani svetovalcev večine, pa čeprav so vsi potrdili pravilnost dela in zavzetost odbornika Jakoncica. Svetovalci pa so zahtevali izdelavo načrta za hitre posege v podobnih primerih, če bi se take snežne padavine ponovile.

V začetku seje se je župan Scarano spomnil umrlega občinskega uslužbenca Emila Valentinčiča. Pridružili so se mu svetovalci Bratuš, Mermolja, Waltritsch, Fornasir in Tripani.

MLADINSKI KROŽEK

s sodelovanjem z dijaki trgovske šole ŽIGA ZOIS

priredi

v soboto, 26. t.m., ob 20.30

PLES

V KULTURNEM DOMU

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago vsem v soboto od 16. do 18. ure v Kulturnem domu. Vstop v dvorano bo dovoljen samo do 22.30.

Na seji občinskega sveta

V Doberdobu odobrili prodajo parcel za gradnjo tipoloških stanovanj

Občinski svet v Doberdobu je na svoji redni seji te dni sprejel dva pomembna sklepa v zvezi s prodajo občinskega zemljišča, ki bo namenjeno gradnji tipoloških stavb. Svet je namreč najprej odobril natečaj za prodajo omenjenega zemljišča, nato pa je izglasoval pooblastilo za prodajo občinskega zemljišča. Na podlagi teh sklepov bo torej občina prodala občanom, ki si nameravajo urediti stanovanje, zazidljive parcele po zelo ugodni ceni (15.000 lir za kvadratni meter). Ugodnost je seveda vezana na pogoj, da se pri gradnji spoštujejo tipološke značilnosti, ki jih je glede na okolje in arhitekturno podobo izdelal geometer Licio Pavan, zmagovalec natečaja za izdelavo tipološkega načrta.

Poglejmo katere so najpomembnejše značilnosti pravilnika natečaja za dodelitev parcel po znižani ceni. Predvsem lahko prošnje predstavijo samo občani, ki imajo stalno bivališče v občini vsaj 5 let in ne presegajo 15 milijonov lir osebnega obdavčljivega dohodka v letu 1983. Predstaviti je treba tudi morebitne davčne prijave ostalih družinskih članov, za člane družine brez dohodka pa predvideva pravilnik dodatne točke. Interesenti morajo izjaviti, da nimajo v lasti stanovanj ali zazidljivih zemljišč, če pa jih imajo v solastništvu pa morajo izjaviti kolikšen je njihov delež.

Dobitniki zemljišč bodo morali predstaviti (skupni) načrt za izgradnjo stanovanja v roku enega leta in ga ne bodo smeli po dokončani gradnji prodati za najmanj 10 let. Pri gradnji bodo morali spoštovati arhitektonske in tipološke značilnosti, ki jih določa načrt na vpogled v občinskem tehničnem uradu.

Med ostalimi sklepi, ki jih je sprejel občinski svet, bi omenili podelitev nekaterih prispevkov, prošnje za deželne prispevke in še nekaj drugih. Tako so za delovanje v letu 1984 dodelili društvu krvodajalcev 250 tisoč lir, za izlet starejših občanov je občina potrosila približno 3 milijone, 6 milijonov so porazdelili med 14 potrebnih občanov, 800 tisoč lir pa je občina namenila tečaju slovenskega jezika za italijanske učence: tečaj vodi Anamarija Ferletič, obiskuje ga 8 otrok. Za razširitev županstva so odobrili prevzem posojila 13 milijonov (poleg 200 prejšnjih).

Občinski svet je tudi odobril dodatni davek na uporabo električne energije za leto 1985 v višini 12 lir za kilovatno uro, ki predstavlja pogoj, da lahko nato občina koristi druge finančne ugodnosti. Lani je davek navrgel občinski blagajni približno 6 milijonov lir.

Deželo bo doberdobska občina zaprosila za vrsto prispevkov. Najpomembnejši zadeva denar za gradnjo telovadnice, ob tem pa velja še omeniti prispevke za nakup šolske opreme za novo srednjo šolo, za zaščito okolja, za nakup knjig in opreme za občinsko knjižnico, za pomoč ostarelim in prizadetim in drugo.

razstave

V Galeriji Meblo v Novi Gorici prikazuje barvne fotografije Dušan Miška. Njegovi motivi in tehnika kažejo na nadarjenega opazovalca življenja in okolja. Razstava barvnih fotografij, del Dušana Miške, bo odprta do 26. januarja.

Nadarjeni novogoriški likovni umetnik Klavdij Tutta prikazuje svoja dela kar na treh razstavah. Sodeluje namreč v galeriji »ARS« v Ljubljani, »Studentskem servisu« v Beogradu in v likovnem salonu »Karas« v Zagrebu. Razstave Tuttovih del v omenjenih treh galerijah bodo odprte do konca januarja.

V Kulturnem domu v Gorici je odprta razstava del akademskega slikarja Franceta Slane.

Tatovi vdrli v tobakarno v bližini pokrite tržnice

Tatovi so ob koncu tedna vdrli v tobakarno Marie Pin, na Verdijevem korzu 26, v samem mestnem središču. Najbrž so za svoj podvig izkoristili posebne vremenske razmere, saj so bile ulice te dni zaradi snega in blata v nočnih urah še bolj prazne kakor sicer, prav gotovo pa so vedeli tudi, da bo tobakarna v nedeljo zaprta. Imeli so torej dovolj časa na razpolago za sicer dokaj zahteven vlom.

V tobakarno, ki je tik enega glavnih vhodov na pokrito tržnico, so neznanci vdrli skozi stransko okno, kjer so prežagali železno rešetko in se potem splazili v notranjost. Delali so povsem neopazno, saj je okence, na dokaj skritem mestu, oddaljenem nekaj metrov od glavne ulice, dostop pa je možen le s prostora tržnice, ki pa je, kakor znano, že od popoldanskih ur dalje zaprta.

Vlomilci so imeli torej dovolj časa, da so si pripravili ustrezno orodje in da so svoj načrt tudi izpeljali v nočnem času. Ni izključeno, da so delali bodisi v soboto bodisi v nedeljo ponoči. Vlom so odkrili šele v ponedeljek zjutraj, ko so tobakarno in prodajalno časopisov spet odprli. Iz blagajne je zmanjkalo okrog 3 milijone lir v gotovini, večja kolicina kolekov, cigaret, pa tudi drugega različnega materiala, ki ga je mogoče lahko spraviti v promet. Tako so se tatovi polastili večje količine britvic in nekaj drugega blaga.

V teku je preiskava, ki jo vodi leteči oddelek goriške kvesture.

O smernicah razvoja tržiškega pristanišča

Jutri bo v Trstu deželna konferenca o pristaniščih in pristaniški dejavnosti. Na srečanju naj bi uskladili smernice razvoja deželnih pristanišč v prihodnjem srednjeročnem in daljnoročnim obdobju. V zvezi z napovedano konferenco je tržiški župan Gino Saccavini sklical na županstvu sestanek upraviteljev, predstavnikov gospodarskih združenj, predstavnikov pristaniške zadruge in drugih operaterjev, ki so tako ali drugače povezani z dejavnostjo in razvojem pristanišča v Tržiču. Na sestanku so se domenili za kar se da enoten nastop na jutrišnji konferenci, zlasti glede postavljanja zahtev po finančnih prispevkih dežele in države.

Saccavini je posebej podčrtal, kako je tržiško pristanišče v zadnjih letih spremenilo svoj značaj: luka je iz pretežno industrijske (sprejemala je predvsem blago za industrijska podjetja v Tržiču, Vidmu ter nekaterih bližnjih krajih) postala pretežno trgovska. Saccavini je opozoril tudi na nujnost usklajevanja posegov v korist tržiškega pristanišča, kar se do sedaj ni dogajalo in je bil Trst dejansko privilegiran. Prav tako stanje je omogočilo tudi primere nelojalne konkurence, ko so v tržaški luki, spričo izdatnejše družbene pomoči, lahko občutno znižali tarife.

Grožnje Pajetti

Izredne varnostne ukrepe so v ponedeljek popoldne in zvečer sprejeli policijski organi v Tržiču, ob prihodu člana vsedržavnega vodstva KPI Giancarla Pajette. V bližini dvorane Rinascita so namreč v ponedeljek našli letak fašistične organizacije Fronte della gioventù z grožnjami na račun Pajette. Napovedano predavanje v dvorani Rinascita se je kljub grožnji odvijalo po programu in ob veliki udeležbi občinstva.

Turizem v Bovcu

V Bovcu, ki se tudi v tej zimski sezoni oziroma obdobju belih športov uveljavlja kot eno izmed najpomembnejših turističnih središč v Jugoslaviji, se prilagajajo željam, okusu in potrebam gostov. Tako so nedavno odprli prenovljeno diskoteko. Slednja sedaj nudi razne Video novosti, s HIT plesno glasbo, najmodernejšimi svetlobnimi učinki in z drugimi pripomočki za hrupno zabavo obiskovalcev. Med slednjimi je največ mladine. V diskoteki nastopajo tudi vokalni in instrumentalni solisti. Na kaninskih smučiščih so sicer zelo ugodne snežne razmere, obisk smučarjev iz vse Jugoslavije in tudi iz tujine pa je velik. Med gosti je stalno tudi precej Italijanov in naših rojakov iz Furlanije - Julijske krajine. V prihodnje naj bi se turizem in gostinstvo v Bovcu še hitreje razvijala in uveljavljala. Hotele v Bovcu, objekte v Kaninski vasi in smučarske terene in naprave na Kaninu, je namreč nedavno prevzela velika gostinska, turistična in potovalna organizacija Kompas Jugoslavija. Generalni ravnatelj te organizacije Egon Conradi je med srečanjem s časnikarji v Bovcu pojasnil program raznih posegov in vlaganj Kompasa Jugoslavije za razmah turizma in sploh tujskega prometa na širšem območju Bovca in tolminske občine. (m.d.)

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute, Ul. Cosulich, telefon: 724-80.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Il ragazzo di campagna«.

VITTORIA 17.30—22.00 »La schiava del piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Non ci resta che piangere«. Massimo Troisi in Roberto Benigni. (Film predvajajo istočasno kot v najpomembnejših mestih Italije).

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Paura su Manhatan«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Vojne igre«.

SVOBODA 20.00 »Cena nevarnosti«.

DESKLE 19.30 »Vojna Titanov«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Tavasani, Korzo Italia 10, telefon: 845-76.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Lidia Dibarbora vd. Bon, iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče; ob 11. uri Ervino Coceanni iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonnini in na pokopališče v Ločniku; 12.30 Lionello Fontaninni, iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Podgori.

Ob premieri v goriškem Kulturnem domu

O svetu, ki je izgubil iluzije

Naš pogovor z Edvardom Milerjem, režiserjem Kroetzove igre Ne krop ne voda

TONI GOMIŠČEK

Edvarda Milerja, mladega bavarskega režiserja, ki sicer odlično govori slovenski jezik (pravi otrok mešanega zakona in dveh kultur!), že nekaj dni srečujemo v Gorici, kjer je na velikem odru Kulturnega doma pripravljal predstavo Kroetzove igre Ne krop ne voda v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Predstava je sicer bila vključena v program letošnjih Srečanj Alpe - Jadran, posebna zanimivost pa je, da je bila prikazana premiersko, kar je prva premiera PDG v Gorici!

Miler, ki je izredno prijeten sogovornik, nam je najprej povedal par besed o avtorju igre Ne krop ne voda, Franzu Xaverju Kroetzu.

»Kroetz je nedvomno eden največjih sodobnih evropskih dramatikov. Sam se imenuje za "sina" Marie Luise Fleiser, avtorice, ki je v nasprotju z Brechtom in njegovim epskim in političnim gledališčem razvijala t.i. bavarske teme. No, ko je začelo v zadnjem času pojemati zanimanje za politično gledališče, so številni mladi avtorji ponovno odkrili M. L. Fleiser. Gre za avtorje kot Fassbinder, Achternbusch in, seveda, Kroetz.«

»Verjetno pa se da te 'bavarske' teme vseeno posplošiti?«

»Seveda. Naša igra, na primer, govori o brezposelnosti, ki ni samo bavarski ali nemški, ampak evropski in svetovni problem. Hkrati se pojavljajo fašistoidna mnenja, da je brezposelnim lepo, saj nič ne delajo in vendar dobivajo denarno podporo. Toda država daje podporo samo zato, da ne pride do upora, revolucije. Nihče se ne vpraša, kaj se intimno godi s človekom, ki je izgubil delo. Človek namreč ne izgubi samo delovnega mesta — z njim izgubi tudi svoje dostojanstvo. Krotza ne zanima brezposelnost "v številkah" in prav ta njegov intimni pristop k družbeni problematiki ga dela zanimivega. To je gledališče!«

In kako je izgledal dramaturški poseg v tako »intimno« obravnavanje brezposelnosti? Darja Dominkuš, ki vodi to plat predstave, je dejala, da gre za niz prizorov, kot je običaj v nemški ljudski dramatiki, le da dobivajo v tej predstavi simbolne vrednote. »Kroetz je bil sprva zelo površen v dialogih,« je povzel Miler, »zato ga tudi nisem preveč maral. Zadnje čase pa je dosegel takšno stopnjo natančnosti, da se v Evropi ne more nihče kosati z njim. In ravno zaradi teh izostrenih dialogov lahko zaživi simbolika, ki jih na koncu spremljamo v ekološki katastrofi. Ekologija je seveda tu zelo na široko zastavljena. Svet je onesnažen tudi s tem, ker človeku ni več dano biti človek, ker mu priznavajo zgolj še funkcijo, ki jo opravlja. Človek v modernem svetu izgublja, to je dejstvo. Kroetz namreč ne najde izhoda, ne vidi alternative. Še posebej pa se tega vprašanja izogiblje, odkar je izstopil iz nemške komunistične partije, ki je izrazito stalinistična partija. Sam zase pravi, da ima privatno iluzijo, vendar z njo ne želi obremenjevati drugih. Še več, prepričan je, da je potrebno človeku razbiti iluzije.«

»Ste v vaši predstavi zadržali to poanto brezizhodnosti?«

»Seveda, saj to je tudi skladno z našim doživljanjem sveta. Poudariti moram, da smo delali izrazito skupinsko in da nas je vse skupaj tekst spodbujal k razmišljanju o svetu, v katerem živimo. Večina nas, ki sodelujemo pri predstavi, smo bili '68 leta zelo aktivni in tudi sam sem si takrat zgradil utopijo, ki pa se vedno bolj drobi. Zavedam se, da je potrebno to utopijo do konca porušiti, radikalno razdreti..., hkrati pa le ohraniti sanje... čeprav danes nisi nič več. Ne meso ne riba — oziroma, ne krop ne voda, kot je Lado Kralj zadeto prevedel naslov iz nemškega izvirnika.«

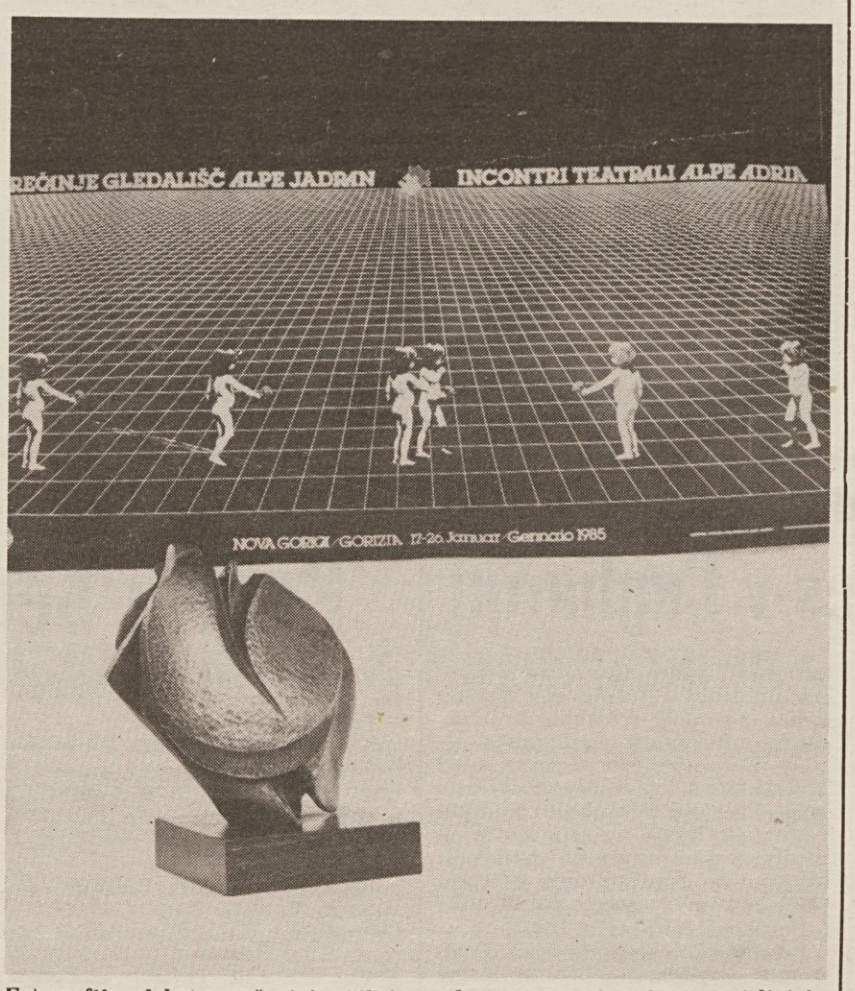

Fotografija plakata srečanj in stilizirana bronasta vrtnica, ki jo podeljujejo kot nagrado zadnji večer festivala

Iz umetnostnih galerij

Patricio Zamora v Galeriji Cartesius

Galerija Cartesius ob Ljudskem vrtu v Trstu, razstavlja v glavnem dela izbranih domačih mojstrov ter prav tako boljših mojstrov iz Furlanije in Veneta. Od sobote, 19. januarja, pa razstavlja dela mojstra, ki prihaja od daleč, kajti Patricio Zamora je po poreklu iz Čila, že dolgo pa živi v Franciji, v glavnem v Parizu, kjer se je lepo uveljavil. V galeriji Cartesius je sedaj na ogled kaka dva ducata njegovih del in sicer tri olja, devet pastelov in nekaj več v glavnem črno - belih grafičnih listov. Govoriti o Zamorovi umetnosti ni lahko, vendar menimo, da je treba predvsem podčrtati njegovo odlično tehniko, posebno pri oljih ali morda še prej pri pastelnih delih, kjer je očitna tudi mojstrova tenkočutnost za barvno skladje, ter za podrobnostno obdelavo celotnega motiva. Kar se pa motivike tiče, kaže mojster izredno domišljijsko bogastvo, ki se izraža v nekakšnem sanjskem surrealizmu, kot bi mogli označiti njegovo likovno ustvarjanje. Pri vseh njegovih delih tako rekoč ne poznamo ponavljanja, ki se tako pogosto kaže pri mojstrih, pri slikarjih njegove zvrsti. Edino, kar povezuje mnoga njegova dela, so antropomorfne sestavine posameznih likov, seveda izmišljenih in za marsikoga nepojmljivih, nesprejemljivih, pogosto celo odbijajočih stvorov, kjer se mešajo izmišljeni deli le zamišljenih, vsekakor nikoli obstoječih bitij. Seveda bi se morali ob tem vprašati, kaj hoče mojster s tem reči ali sploh povedati, vendar odgovora na to vprašanje ne bo, saj Zamora svojih del niti ne naslavlja, da bi mogli iz naslova slike razbrati likovnikovo misel. In vendar njegova dela niso preprosto dekorativna, pač pa si more opazovalec sam prebirati ali prebrati smisel, morda celo sporočila posameznega dela ali še točneje umetnikovega sporočila. (Fre)

novost na knjižni polici

Zgodovina marksizma: Marxov čas

Leta 1978 je izšla pri založbi Einaudi v Torinu knjiga z naslovom ZGODOVINA MARKSIZMA, ki jo je pripravilo več avtorjev in s tem odpravilo vrzel v marksistični literaturi. Tovrstnega dela svetovna politična literatura ni premogla, čeprav obstoja, vrsta študij o posameznih obdobjih in posameznih problemih marksizma. Prav tako obstoječa dela niso upoštevala dejstva, da je marksizem še vedno živa miselna struktura in je njegova zgodovina neprekinjena do danes. Razen tega je pri zgodovini marksizma treba upoštevati dejstvo, da je to tudi metoda, ki z njo razlagamo svet in ga spreminjamo. Njegovo zgodovino je treba torej pisati upoštevaje vsa ta dejstva. Skupina avtorjev si je torej zadala nalogo, da napiše v novi luči zgodovino marksizma. Kako, obrazlaga urednik Eric J. Hobsbawm v pregovoru k prvi knjigi. Tu tudi razčlenjuje posamezna obdobja marksizma, kar naj bi dalo tudi podlago za razporeditev celotne snovi v štiri knjige. Pa čeprav naj bi bilo obdobij zgodovine marksizma več. Prva knjiga naj bi obravnavala Marxov čas. Druga obdobje druge internacionale. Naslednje je obdobje tretje internacionale. Zadnje je obdobje današnjega marksizma in temu obdobju naj bi bila podvržena četrta knjiga. Zdaj je v slovenščini izšla prva knjiga tega pomembnega in obsežnega dela. V zajetni knjigi velikega formata, ki jo je skladno s svojim temeljnim založniškim programom izdala Cankarjeva založba v Ljubljani, obravnava vrsta avtorjev vsega sveta prvo obdobje marksizma. Zato nosi knjiga tudi naslov Marxov čas. Knjiga je razdeljena na enajst razdelkov, kolikor je avtorjev. Poglavij je veliko. Prvi razdelek knjige je posvečen predmarksovskemu socializmu. Posebno poglavje govori o materialističnem pojmovanju zgdovine. Marx in zgodovina je naslov posebnega poglavja. Sledi prispevek, ki obravnava kritiko politične ekonomije. O Marxu kot filozofu piše eden od avtorjev. Drugi govori o marxovem iskanju komunistične svobode. Marx in etnološka misel je naslov samostojnega razdelka knjige. O Marxu in marksizmu je govor posebej. Zanimiv je prispevek z Engelsovim portretom. Na koncu je poglavje o usodi knjižnih izdaj Marxa in Engelsa.

Pri prvi knjigi o zgodovini marksizma gre gotovo za izdajo kakršno smo pogrešali tudi pri nas. Pisanje je namreč stvarno, razumljivo in jasno, tudi zanimivo je. Imena avtorjev sicer niso pomembna, škoda je, da slovenskemu bralcu na koncu niso vsaj predstavljeni. To bi založba neukemu bralcu, zlasti nešolanemu in nepoznavajočemu teoretike in zgodovinarje, morala storiti, da bi bila vsaj osebnost avtorjev malo približana. Škodil tudi ne bi kratek slovenski uvod, saj pisec uvodnega poglavja govori o tem, da delo obravnava tudi kritike marksizma. Vsekakor pa lahko kot laiki govorimo o pomembnem delu, namenjenem širšemu krogu, čeprav predvsem študirajočemu in izobraženemu.

Za prevod dela je poskrbela Nada Brglez - Fajon, opremil pa je knjigo Cveto Jeraša, morda malo klasično in znanstveno, čeprav prikupno. Z vsemi štirimi predvidenimi knjigami bomo, upamo vsaj, dobili pomembno delo o zgodovini marksizma v slovenščini.

Sl. Ru.

Maja Vidmar:

Razdalje telesa

Pesniški prvenec Maje Vidmar Razdalje telesa je izdala založba Mladinska knjiga skupaj s Pomursko založbo v Murski Soboti. Tako sta obe založbi vnovič dokazali skrb za sodobno slovensko knjigo in za mlade avtorje. Ko Jože Snoj predstavlja bralcem mlado pesnico, rojeno leta 1961, poudarja njeno izpovednost erotičnih doživetij in razpoloženj, kar je v naši sedanji liriki mlajših in starejših rodov redkost, če že ne kar izjema. Razdalje telesa so pravi naslov za pesničine neusmiljeno odkritosrčne v dvom in rahel brezup razprte lirične zarise erotičnih vzgibov, ki jih telo diktira, zavest pa reflektira. Prepričani smo, da bomo o Maji Vidmar kot pesnici še slišali. Tudi ta lirična zbirka po svoji zunanji opremi predstavlja lepo opremljeno knjigo. Opremo je zasnoval Franc Mesarič, grafično pa je oblikoval knjigo Tadej Tozon.

Sl. Ru.

Pred pol stoletja prva razstava ekslibrisov v Jugoslaviji

RAJKO PAVLOVEC

Jugoslovanska kulturna javnost se je prvič srečala z ekslibrisom na razstavi v Zagrebu leta 1929. Organizatorji so bili člani Združenja zagrebških in ljubljanskih grafičnih umetnikov. Med njimi je posebej širil zanimanje za ekslibris prof. Milanko Gjurić, izdelovalec številnih ekslibrisov in avtor mape svojih ekslibrisov iz leta 1922. Na zagrebški razstavi so sodelovali češkoslovaški, poljski in bolgarski umetniki. Od slovenskih so razstavili svoje liste Božidar Jakac, Rajko Šubic, Saša Šantel, Ivan Kos, Hinko Smrekar in Elko Justin.

Zanimivo je to, da je bil Zagreb prvi pobudnik za ekslibris na jugoslovanskih tleh. Pozneje je zanimanje za to obliko umetnosti silno nazadovalo, medtem ko se je med Slovenci razvijalo naprej. Odličen poznavalec hrvaških ekslibrisov prof. Josip Bratulić je pred kratkim zapisal, da so slovenski umetniki in prijatelji ekslibrisov prav na zagrebški razstavi dobili navdih za propagiranje te lepe umetnosti. Hrvaški grafiki pa so ostali nepovezani in neenotni in je zato na Hrvaškem ostal ekslibris last redkih ljubiteljev umetnosti in knjig. Tega stanja na Hrvaškem niso spremenili niti nekateri strastni zbiralci ekslibrisov. Svoje misli zaključuje Bratulić z vprašanjem, ali je morda danes nastopilo na Hrvaškem novo obdobje ekslibrisa in bodo ljudje spoznali, da ekslibris ni namenjen le ozkemu krogu prijateljev umetnosti, ampak vsem, ki ljubijo lepoto.

Vpliv prve razstave ekslibrisov na jugoslovanskih tleh se brez dvoma čuti v Sloveniji še danes, saj so bili takratni razstavljalci tudi pozneje pogosti izdelovalci ekslibrisov. Posledica vsega tega je nastanek Društva Exlibris Sloveniae leta 1967 - Božidar Jakac in Ivan Kos pa sta postala celo častna člana tega društva. Delovanje slovenskih ekslibristov posega daloma tudi v druge jugoslovanske republike. Zato resnično lahko upamo, da se bo vsaj na Hrvaškem ponovno poživilo zanimanje zanj.

Razpis za izdelavo otroških ekslibrisov

Pred dobrim desetletjem so v Sloveniji prvič objavili razpis za ekslibrise, ki naj bi jih naredili učenci. Imenitna razstava najboljših otroških izdelkov je bila v Cerknici. Nekaj let zatem je podobna akcija posegla na jugoslovansko ozemlje in pozneje tudi v tujino. Te razstave otroških ekslibrisov so bile na Osnovni šoli Komenda Moste in so vzbudile veliko pozornost tako v Jugoslaviji kakor v tujini. Razstave so se selile v številne kraje, največ po Sloveniji, enkrat pa v Bosno in tudi čez mejo v Gorico.

Organizatorji teh prireditev — Društvo Exlibris Sloveniae, Osnovna šola Komenda Moste in Revija Pionir — so za to leto pripravili ponoven razpis, sedaj za slovenske šole. Do 15. februarja je treba poslati ekslibrise na Osnovno šolo Komenda Moste (Moste 40, 61218 Komenda). Razpis zahteva, da ekslibrisova najdaljša stranica ne presega 10 cm, da mora biti izdelan v grafični tehniki in da je treba poslati tri odtise, ki morajo imeti na hrbtni strani točne podatke o izdelovalcu ekslibrisa, mentorju (likovnem pedagogu), šoli, razredu in grafični tehniki. Na ekslibrisu mora biti napis »ex litris«. Poseben pogoj razpisa je ta, da mora biti ekslibris namenjen šolski knjižnici. To pomeni, da mora biti na ekslibrisu ime šole, npr. »Pionirske knjižnice OŠ Moste«. Tako bodo šolske knjižnice ekslibrise lahko resnično lepilo v knjige in s tem označevale lastništvo knjig z ekslibrisom, namesto, da bi v knjige udarjale nič kaj lepe pečate.

Pri dosedanjih akcijah za otroški ekslibris so sodelovale slovenske šole iz Trsta in Gorice. Organizatorji letošnjega razpisa trdno upajo, da bodo te šole sodelovale tudi letos in da bodo njihovi izdelki prišli v končni izbor, ki bo prikazan na razstavi na Osnovni šoli Komenda Moste ob koncu aprila. R. P.

Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah

Prvo odličje tudi za Italijo

SEEFELD — Na svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah je veteran, 34-letni Maurizio De Zolt, pripravil veliko presenečenje in je Italiji priboril prvo kolajno, bron v teku na 15 km, takoj za njim pa se je uvrstil še rojak Giorgio Vanzetta. Zlato odličje je šlo Fincu Harkonenu, ki je prehitel Svede Wassberga, katerega so oškodovali v lastnem taboru, ko so ga zaradi napake pri jemanju osnovnega časa ves čas napačno obveščali in ga še kilometer pred ciljem opozarjali, da ima 20 sekund prednosti, kar ni bilo res. Vsekakor je Wassberg pri 10. km tudi padel, kar ga je gotovo stalo okrog 15 sekund.

Jugoslovani so bili skromni: 39. Čarman, 43. Klemenčič, 53. Grajf. Samo mesto pred njim pa se je uvrstil slavni Finec Juha Mieto, še lani četrti v Sarajevu, ki se poslavlja od tekaških steza. Razmehčana proga gotovo ni bila primerna za 196 cm visokega in skoraj 100 kg težkega Finca, skoraj tragičnega junaka tekaških prireditev, ki je v skoraj dveh desetletjih na največjih tekmah vsakokrat ostal brez zlata v posamični konkurenci. Še najbližje mu je bil v Lake Placidu 1980. leta, ko ga je Šved Wassberg prehitel za eno samo stotinko sekunde.

Vrstni red: 1. Harkonen (Fin.) 40'42"7; 2. Wassberg (Šve.) 40'56"; 3. De Zolt (It.) 41'27"2; 4. Vanzetta (It.) 41'33"2; 5. Svan (Šve.) 41'47"4.

Toplo vreme in spremenljiv veter sta krojila tudi moštveno prvenstvo v skokih, kjer so Jugoslovani zasedli šele deveto mesto. Med četverico Bajc, Kaštrun, Ulaga in Tepeš pa zasluži vso pohvalo Miran Tepeš, ki se je edini meril z najboljšimi, saj je bil 7. najboljši skakalec na včerajšnji tekmi. Seveda pa je to slaba tolažba za moštveni neuspeh. Zmagali so Finci po ogorčenem boju z Avstrijo, medtem ko je bronasto odličje osvojila Vzhodna Nemčija.

Za 21-letnega Kanadčana Rona Rochardsa se je tekma na 90-metrski skakalnici v Innsbrucku končala v bolnici. Skok se mu je namreč ponesrečil, pri padcu pa se je poškodoval po obrazu ter desni nogi. Verjetno ga bodo morali operirati na kolenu.

Vrstni red: 1. Finska 583 (Ylipulli, Nykänen, Puikkonen); 2. Avstrija 579,2 (Felder, Kogler, Stranner, Vettori); 3. NDR 550 (Sauerbrey, Decker, Ostwald, Weissflog); 4. ČSSR 531 (Svagerko, Polak, Parma, Ploc); 5. ZDA 500,6 (Stolzlechner, Mewborn, Konopache, Holland).

KOLAJNE

Norveška 3, 2, 2; Finska 2, 3, 3; Švedska 1, 1, 0; ZRN 1, 0, 0; Avstrija 0, 1, 0; NDR 0, 0, 1; Italija 0, 0, 1.

Zaradi slabega vremena

Odložili moški veleslalom

TODTNAU (ZRN) — Neugodne vremenske razmere so tudi včeraj prekrižale račune organizatorjem tekem svetovnega smučarskega pokala. Zaradi močnega dežja in visokih temperatur, ki so načele progo, so morali odpovedati moški veleslalom v Todtnauu v Zahodni Nemčiji. Šele v popoldanskih urah so zatem sklenili, da ga prirejdijo danes. S tem pa so se morali odreči prireditvi moškega slaloma, ki bi ga morali izpeljati danes. Kdaj bodo tega nadoknadili, se zaenkrat še nič ne ve.

Australianu dve koli

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je sklenila, da zaradi izpadov občinstva, do katerih je prišlo med tekmo Australian - Scavolini, videmski prvoligaš dveh tekem ne bo mogel odigrati na domačem igrišču. Zaradi izgredov so tekmo prekinili ob vodstvu Scavolinija, kateremu so tudi prisodili zmago z rezultatom, ki so ga zabeležili ob prekinitvi. Poleg tega je disciplinska komisija za eno kolo izključila Leona Douglasa (Yoga) in Mika Bantoma (Mister Day), za štiri kola pa trenerja Australiana Nina Cescuttija in za eno trenerja Berlonija Giuseppa Guerrierija.

Juventus — Lazio 30. t.m.

MILAN — Zaostalo nogometno srečanje med Juventusom in Laziom (tekmo so zaradi poledenelega igrišča prekinili 13. t.m.) bodo nadoknadili v sredo, 30. t.m. s pričetkom ob 14.30.

Šestdnevne dirke v Milanu ne bo

MILAN — Letošnje tradicionalne šestdnevne kolesarske dirke v Milanu (izpeljati bi jo morali od 9. do 15. februarja) ne bo: vest je včeraj uradno potrdil predsednik italijanske kolesarske zveze Agostino Omini.

Namizni tenis: četrtfinale ženske A lige

Krasovke danes v Cagliariju

Zjutraj so Krasove namiznoteniške igralke odpotovale v Cagliari, kjer bodo s pričetkom ob 16. uri odigrale z istoimensko ekipo povratno četrtfinalno srečanje.

Uspešnost Krasovih barv, katere bodo danes branile Marina Cergol, Damjana Sedmak in Sonja Milič pa v večji meri odvisi od napornega in dolgega potovanja. Res je tudi, da se jim bo danes predstavila na drugi strani mize izredno šibka domača postava, ki so jo krasovke že v Repnu premagale z neoporečnim 5:0, ki zgovorno priča o ogromni razliki med ekipama. Tudi poraz s 5:1 bi slovenske predstavnice privedel v naslednje šolo.

Odigrali so tudi ostala četrtfinalna srečanja, v katerih sta glavna Krasova tekmeca za osvojitev državnega naslova Focolare Coccaglio iz Brescie in Stetan iz Neaplja bila uspešna tudi v povratnih srečanjih. V izenačenem srečanju pa je sardinska postava Barcellone bila uspešnejša od Vigorja Terni tudi v povratnem dvoboju. Prav Sardinke bodo prihodnji nasprotnik Krasa v polfinalu (o uvrstitvi naših seveda ne dvomimo). Verjetno bo prvo srečanje v repenski telovadnici v soboto ob 18. uri.

Dosedanji četrtfinalni izidi

Focolare Coccaglio Brescia - Quattromori Cagliari 5:3 in 5:3; Stetan Neapelj - Recoaro Bocen 5:2 in 5:2; TT Barcellona - Vigor Terni 5:4 in 5:3. Danes: Cagliari - Kras (prva tekma 5:0 za Kras). Polfinalna srečanja: Focolare Coccaglio - Stetan Neapelj in (po vsej verjetnosti) Kras - TT Barcellona. (Z. S.)

Včeraj v košarkarskem tekmovanju za Koraćev pokal

Podvig beograjske Crvene zvezde

C. zvezda — Jollycolombani 100:82 (50:41)

CRVENA ZVEZDA BEOGRAD: Sretenović, Nikolić 21 (2:2), Janković 9 (1:2), Karadžić 19 (3:4), Bogosavljev 8 (2:2), Radović 18 (6:6), Petović 4 (2:2), Miličević 7 (1:1), Milivojša 2, Avdija 12 (2:2).

JOLLYCOLOMBANI CANTU': Innocentin 2 (0:1), Bargna 14 (6:11), Cappelletti 1 (1:2), Fumagalli 2, Bosa 4, Sala, Brewer 6 (0:2), Riva 20 (3:6), Marzoratti 11 (3:4), Anderson 22 (1:1).

SODNIKA: Kotleba (ČSSR) in Sultisjak (Poljska). PM: C. zvezda 19:21, Jolly 14:27. ON: C. zvezda 28, Jolly 28. PON: Riva (34), Nikolić (35), Janković (39), Anderson (40). 3 TOČKE: Nikolić 3, Riva 1, Anderson 1.

BEOGRAD — Beograjski Crveni zvezdi je uspel podvig: premagala je moštvo Jollycolombanija iz Cantuja in kar z 18 točkami (v prvi tekmi je izgubila za 13 točk). Razen velikih presenečenj, ali bolje da Beograjčani v preostalem kolu izgubijo proti skromnemu Hapoelu iz Hajfe, je C. zvezda v polfinalu Koraćevega pokala.

Italijanski košarkarji so včeraj zelo dobro začeli in tudi povedli z 9 točkami. Nato pa je domače moštvo začelo s consko obrambo in za goste je bilo vse težje. (Z. Petrović)

POKAL PRVAKOV

Danes in jutri bo na sporedu zadnje kolo prvega dela finalne skupine košarkarskega pokala prvakov.

Na domačem igrišču bo danes nastopila zagrebška Cibona, ki se bo pred svojim občinstvom spoprijela z moskovskim moštvom CSKA.

Bancoroma bo igrala jutri proti madridskemu Realu. Košarkarji trenerja Bianchinija bodo verjetno zopet izkoristili prednost domačega igrišča

Bolonjski Granarolo, ki razen čudeža je že odrezan od superfinala, bo jutri gostoval v Tel Avivu, kjer bo igral proti favoriziranemu Makabiju.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

CASERTA — V predzadnjem srečanju četrtfinala pokala pokalnih prvakov je Indesit, ki je sicer že matematično izločen, premagal francosko peterko Villeurbanne z 80:74 (31:32). Indesit, čeprav brez Brazilca Oscarja, je igrala zelo požrtvovalno.

ta teden ob odbojkarski mreži

Drasič: »Na tečaju premalo Slovencev«

V teh dneh poteka na sedežu pokrajinskega odbora FIPAV v Trstu tečaj za odbojkarske trenerje prve stopnje. Dogodek zasluži nekoliko večjo pozornost, če vemo, da je to prvič, ko ta tečaj v celoti vodijo slovenski trenerji. Predavatelja na tem tečaju so namreč Franko Drasič, Ivan Peterlin in Aleksander Koren. Nedvomno je to lepo priznanje za naše strokovnjake in v zvezi s tem smo se pogovorili s Frankom Drasičem, ki je obenem tudi predsednik pokrajinskega trenerskega odbora.

»Kako to, da so se na pokrajinski odbojkarski zvezi odločili, da izvedbo tečaja prepustijo slovenskim trenerjem?

»Izbira pokrajinskega odbora FIPAV je bila logična, saj smo mi trije edini v Trstu, ki smo izšolani za vodenje tečajev prve stopnje. V Rimu smo namreč obiskovali tečaj za pokrajinske instruktorje za odbojko in si s tem pridobili tudi pravico, da vodimo tečaje za odbojkarske trenerje prve stopnje. Namen rimskega tečaja je v tem, da instruktorji pridobijo enotno znanje in da se nato tečaji prve stopnje odvijajo po enotnem programu na celotnem italijanskem področju.«

»Kakšno je zanimanje za tečaj in kako poteka?«

»Tečaji so običajno vsake dve leti. Imeli smo ga že lani, ko je tečaj obiskovalo 30 tečajnikov. Ker pa se je tudi letos pokazalo precejšnje zanimanje (žal je vpisanih malo Slovencev), smo ga organizirali tudi letos. Tečaj obsega 20 lekcij po 2 uri in na njem obravnavamo teorijo športnega treniranja, tehniko, taktiko, odbojkarska pravila in športno medicino. Pri zadnjih dveh temah sta predavatelja Ferruccio Gortan za odbojkarska pravila in dr. Rafko Dolhar za športno medicino. Na koncu tečaja je precej zahteven ustni izpit in kdor ga uspešno opravi, lahko vodi ekipe do C-2 lige, medtem ko je za vodenje ekip v višjih ligah potreben trenerski izpit druge stopnje, ki ga lahko opravijo trenerji po treh letih delovanja kot trenerji prve stopnje. Ta tečaj pa vodijo državni instruktorji.«

»Ali obstaja v Trstu problem strokovnega kadra in kje se bolj čuti, pri italijanskih ali pri slovenskih ekipah?«

»Nedvomno imajo Italijani dosti več trenerjev. Rekel bi celo, da jih je več kot ekip. Pri nas je položaj obraten, saj trenerjev primanjkuje, vendar je kljub temu med Slovenci skromno zanimanje za tečaje (lani 4, letos 2 tečajnika). V Trstu je aktivnih približno 70 trenerjev od tega 15 Slovencev. Zanimivo pa je to, da smo Slovenci po rezultatih boljši od Italijanov, kar je po mojem posledica tega, da Italijani hitreje odnehajo, ko se znajdejo pred problemi, medtem ko smo mi bolj trdoživi, poleg tega pa ima večina naših trenerjev za sabo dolgoleten trenerski staž, kar se tudi pozna pri dosežkih.«

RADO GRUDEN

Avto-moto rally Pariz - Dakar

Belgijci in Francozi v ospredju

DAKAR — Z zmago Belgijca Rahiera (BMW) med motociklisti in Francozov Zanirolija in Da Silve (mitsubishi) med avtomobilisti se je včeraj končal 7. avto-moto rally Pariz - Dakar. Za Rahiera je to že drugi zaporedni uspeh. Med tovornjaki sta se uveljavila Francoza Capito (mercedes unimog), ki sta na skupni lestvici zasedla 11. mesto. Končni vrstni red:

MOTOCIKLISTI: 1. Rahier (Bel.) BMW 88.45'01"; 2. Oliver (Fr.) yamaha po 57'40"; 3. Picco (It.) jamaha 1.8'02"; 4. Marinoni (It.) yamaha 3.05'37"; 5. Neveu (Fr.) honda 3 ure 25'48"; 6. Stearns (ZDA) yamaha 3 ure 25'49"; 7. Auriol (Fr.) ligier cagiva 5.09'40"; 8. Charliat (Fr.) honda 5.12'28".

AVTOMOBILISTI: 1. Zaniroli - Da Silva (Fr.) mitsubishi 48.17'00"; 2. Cowan - Syer (Fr.) mitsubishi po 26' 19"; 3. Fougerousse - Jacquemar (Fr.) toyota 5.35'32"; 4. Ratet - De Delabre (Fr.) toyota 12.22'29"; 5. Marraeu - Marreau (Fr.) renault 12. 26'31"; 6. Marci - Janssens (Bel.) range rover 13.45'52"; 7. Tezkdjian - Dolla (Fr.) mercedes 14.54'55"; 8. De Deyne - Beckers (Bel.) land rover 21. 29'30"; 9. Bosteels - Vanneslande (Fr.) toyota 22.29'20"; 10. Bouchet - Villepique (Fr.) mercedes 23.24'34"; 11. Capito - Capito (Fr.) mercedes unimog 30.04'50".

domači šport

Danes

Sreda, 23. januarja 1985

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

18.45 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Olympia

DEČKI

18.45 v Gorici, telovadnica AGI: Libertas GO - Naš prapor

UNDER 15 - ŽENSKE

16.30 v Štandrežu: Olympia - Lucinico

V zimskem nogometnem »miniroku« burno predvsem glede trenerjev

Že po tradiciji je zimski »minirok« nogometašev v Jugoslaviji vzbudil veliko zanimanja, toda na koncu posebno odmevnih prestopov vendarle ni bilo. Nekateri reprezentanti so grozili z odhodi, s tem pa so si najbrž le dvigovali ceno za poletni prestopni rok, ki bo gotovo bolj razburljiv, saj se za selitve pripravljajo tudi tako znani igralci, kot so Baždarević, Baljič, B. Cvetković, Mance...

Zaradi odhoda jugoslovanskih reprezentantov na turnir za Nehrujev pokal v Indijo so se nekateri nezadovoljni najboljši igralci odrekli odhodom v druge klube (prekinitve pogodb bi lahko izsilili, ker njihovi klubi do njih ne izpolnjujejo obveznosti). Znano je namreč, da jugoslovanski selektorji ob takih priložnostih ne poznajo sentimentalnosti, tudi Milutinović bi gotovo črtal s seznama kakega igralca, ki bi tvegal afero ob spornem prestopu.

Bolj burno kot z igralci se je dogajalo s trenerji. Kar štirje prvoligaši so zamenjali trenerje, vendar gre v glavnem za »ptice selivke«. Novinec med trenerji je le Šošoli v Prištini, kosovski strokovni up, ki je zamenjal Vukašina Višnjevca. Slednji je prestopil k Vojvodini in tako izpopolnil krog prvoligašev, ki jih je že vodil (Sarajevo, Velež, Vardar, Priština, Olimpija). Ljubljanski trener Nedeljko Gugol pa se je preselil k vinkovškemu Dinamu. V Ljubljani ta ugledni strokovnjak ni bil preveč zadovoljen s statusom, zato se je lotil odgovorne naloge, da bo poskušal obdržati v ligi zadnjeuvrščeno moštvo. Do spremembe pa je prišlo tudi pri titograjski Budućnosti, čeprav ta zelo dobro stoji na lestvici. Dosedanji trener Duvančić ni rekel niti »adio«, temveč je preprosto pobegnil iz Titograda. Očitno se je zbal sodniškega maščevanja, kajti afera v zvezi s sodnikom Srečkovićem, ki so ga jeseni pošteno pretepli po tekmi s Hajdukom v tunelu pod titograjskim stadionom, še vedno ni razčiščena. Zamenjal ga je domači trener Polić, ki je zdaj že tretjič na krmilu Budućnosti.

Konec tedna pa je »eksplodiralo v Zagrebu«. Tu so se namreč pojavili predstavniki Fiorentine, ki so hoteli na vsak način angažirati trenerja Tomislava Iviča. Ponudba je bila finančno izjemno ugodna, menda je šlo za 200 milijonov lir, toda Ivić je moral reči ne. Zagrebški trener sicer nima pogodbe z Dinamom, toda on že ve, da je na skrivaj — tako potekajo vse bistvene igralske in trenerske transakcije v Jugoslaviji — dobil denar od Zagrebčanov (ob njegovem prestopu se je šušljalo o 200.000 markah).

Ti napovedani najbolj odmevni prestopi igralcev pa so padli v vodo. Izmed reprezentantov je le Šestić uresničil svojo napoved in iz Crvene zvezde odšel v Grčijo, toda le za skromnih 100 tisoč dolarjev. Tuji klubi so najbolj oblegali Rečana Desnico in Fegica. Ta dva odlična igralca sta imela ponudbe iz Španije, Belgije in Avstrije, toda nazadnje sta vendarle ostala na Kantridi. To pa je bil tudi pogoj, da je na Reki ostal trener Joško Skoblar, ki so ga vabili v Francijo, kjer za voljo njegovih nekdanjih golov vanj zaupajo tudi kot v trenerja. Batrović je grozil z odhodom iz Prištine na Reko, toda slednjič je ostal na Kosovu, bržkone zaradi Desnice. Rečani so v Batroviču računali še na Beganovića iz Niša, toda ta prestop bo morda aktualen šele poleti, seveda če bo Desnica odšel. Veliko stikov je imel tudi Spličan Prekazi, ki so ga pri Hajduku, kot kaže, odpisali. Ponujal se je mnogim klubom, toda za vse je bil predrag. Srečo je poskusil tudi v tujini. Kako se bo zanj razpletlo, pa bo znano šele v naslednjih dneh, kajti španski prvoligaš Elche izbira med Prekazijem in Milovanovićem iz Crvene zvezde. Za vse je bil predrag tudi Zagrebčan Arnautović, ki se je lani vrnil iz Turčije. Lovilo ga je veliko klubov, nazadnje pa se je sprijaznil s tem, da bo ostal pri Dinamu, kjer z njim niso bili nezadovoljni, vendar pa mu niso mogli izplačati vsote, ki jo je zahteval. Tudi Arnautović, bi se utegnil seliti poleti, ko bo njegova cena višja.

Najbolj se je okrepil vinkovški Dinamo, ki je pridobil kar pet znanih prvoligaških igralcev: Bogdanovića (Hajduk), Borovnico (Olimpija), Tasevskega (Vardar), Mašića (Partizan) in D. Bošnjaka (Dinamo). Mnogi klubi so se potegovali tudi za Bankovića iz Crvene zvezde, dobil pa ga je niški Radnički, ki mu letos še zdaleč ne gre tako dobro kot prejšnja leta. Med vidnejšimi prestopi velja omeniti še selitve Janjuša iz Dinama k Sutjeski (to je že njegov peti prvoligaški klub), Sarajlića iz Partizana k Slobodi (prav od nje je pred tremi leti odšel v Beograd) in Stipurića iz Čelika k Hajduku. Crvena zvezda ni dobila nobene okrepitve, a bo spomladi veliko močnejša, kajti po dolgem času bosta spet zaigrala rekonvalescenta in nekdanja reprezentanta Krmpotić in Nikolić. O okrepitvah pa bo lažje soditi po 17. februarju, ko bodo za točke spet startali prvoligaši.

Naša združena ekipa po prvem delu v drugi ženski italijanski odbojkarski ligi

Meblo doslej izpolnil pričakovanja

Najnevarnejši Meblov nasprotnik - Meblo

Prvi, uvodni del letošnje odbojkarske sezone je za našega drugoligaša mimo. Deset kol prvenstvenih bojev je v vsaki od dveh podskupin, ki zaobjemata severo-vzhodno področje Italije, izluščilo po tri najboljše ekipe, ki se bodo od 9. februarja do polovice aprila potegovale za napredovanje v višjo A-2 ligo. Za nas je seveda najbolj razveseljivo dejstvo, da bo v tem boju eno glavnih vlog odigrala tudi naša združena ekipa Meblo. Morda je pri tovrstnih napovedih običajno bolj na mestu pogojnik, tokrat pa se ga namerno nismo poslužili, kajti trdno smo prepričani v kakovost in možnost naših odbojkaric.

Podlaga za tako mnenje je velika suverenost, s katero je Meblo doslej odpravil vse svoje nasprotnike razen »neugodne« Pall. Pordenone. Slovenska ekipa je znala zmagovati enako zanesljivo na domačem igrišču v Nabrežini in na gostovanjih, tudi na vročih igriščih v Moglianu in Nervesi, kar je bilo v preteklosti za naša moštva vedno zelo težavno. Trener Drasič je ustvaril malodane idealno vzdušje in je od svojih igralk dosegel, da trenirajo tako intenzivno in kvalitetno kot še nobena naša odbojkarska ženska ekipa doslej. Zasluga za to gre seveda tudi našim odbornikom, saj so bili letošnjemu Meblu dani vsi pogoji, da nemoteno dela, kar je še posebno prišlo do izraza v prejšnjih dneh, ko je bila nabrežinska telovadnica neuporabna in so društva združeni ekipi dala na razpolago svoje vadbene ure in prostore.

Ob vsem tem ne moremo mimo velikega doprinosa Alice Gadžo, ki je k nam prišla iz zagrebške Mladosti in se je odlično »ujela« s soigralkami, tako na igrišču kot zunaj njega, kar pri vsakem športnem uspehu bistvene važnosti. Čeprav je pri nas kot profesionalka, pa se je na ekipo tudi čustveno zelo navezala, kar ji nedvomno lahko štejemo v čast.

Meblu lahko torej le želimo, da bi mu športna sreča ne obrnila hrbta, ker je ob dobri motivaciji vseh igralk in še nekoliko več samozavesti — kar je tudi pogoj za uspešno nastopanje — letos dosegljiv katerikoli cilj. Usoda naše združene ekipe je v prvi vrsti v rokah slovenskih odbojkaric samih, saj je najhujši tekmec Mebla v letošnjem prvenstvu prav Meblo

(Igor Može)

Vodstvo Mebla je pri izbiri Zagrebčanke Alice Gadžo imelo res srečno roko, saj je za ekipo velika pridobitev

Meblova pot v številkah

MEBLOVE TEKME DOSLEJ

Oma Linea Vogue - Meblo	1:3
Meblo - Cervignano	3:0
Pordenone - Meblo	3:0
Mogliano - Meblo	0:3
Meblo - Nervesa	3:0
Meblo - Oma Linea Vogue	3:1
Cervignano - Meblo	0:3
Meblo - Pordenone	1:3
Meblo - Mogliano	3:1
Nervesa - Meblo	1:3

TAKO LETOS PO 1. DELU

Pordenone	10	9	1	29:8	18
MEBLO	10	8	2	25:10	16
Nervesa	10	7	3	22:15	14
Mogliano	10	4	6	16:22	8
Oma L. Vogue	10	1	9	10:27	2
Ausa Pav	10	1	9	9:29	2

TAKO LANI PO 1. DELU

Nervesa	10	8	2	28:15	16
Mogliano	10	6	4	23:13	12
MEBLO	10	6	4	22:13	12
Albatros	10	5	5	17:22	10
Conegliano	10	3	7	13:27	6
Oma Olympic	10	2	8	13:26	4

MEDSEBOJNA SREČANJA

IZIDI	
Nervesa - Pordenone	3:2
Pordenone - Meblo	3:0
Meblo - Nervesa	3:0
Pordenone - Nervesa	3:0
Meblo - Pordenone	1:3
Nervesa - Meblo	1:3

LESTVICA					
Pordenone	4	3	1	11:4	6
Meblo	4	2	2	7:7	4
Nervesa	4	1	3	4:11	2

Pogovor s tehničnim odbornikom združene ekipe

J. Širca: »Ključna tekma s Pordenonom«

O dosedanji poti Mebla smo se pogovorili s tehničnim odbornikom ekipe Jožkom Širco, ki je eden najbolj poklicanih, da oceni našo združeno šesterko. Ker je Meblu sledil tudi lani, smo ga najprej vprašali, kakšna je po njegovem bistvena razlika med lansko in letošnjo sezono.

»Ambient je popolnoma prenovljen, ker se pozna prisotnost domačega trenerja, za katerega so se potegovale tudi igralke. To bistveno pripomore tudi k boljšim rezultatom.«

»Čeprav nisi strokovnjak pa bi te vprašali tudi za tehnično oceno...«

»Razliko dela Gadžova. Pozna se, da živi in trenira z nami (Pesaressijeva je na treninge lani prihajala z Reke op.ur.). Bolj je seznanjena z našimi problemi in je zato večkrat pripravljena dati od sebe celo več, kot se od nje zahteva. S tehničnega vidika bi rekel, da je igra letos bolj natančna, več pa je tudi samozavesti.«

»Označi v eni besedi glavno odliko igralk oziroma ekipe.«

»Vseh moramo pohvaliti, zlasti pa Lio Legišo. Nanjo lahko Drasič vselej računa. Ponavadi nadomešča Vido Legišo, v Nervesi je celo zamenjala utrujeno Gadžovo. V vsakem položaju se znajde in izkaže.«

»Prav, toda vprašal sem te kaj najbolj odlikuje ekipo.«

»Družba.«

»Kaj pa trenerja?«

»Kakovost treningov in njihova raznolikost. Doslej ni bil niti eden podoben drugemu...«

»Povej nam še, kako se bo ekipa pripravljala do začetka drugega dela.«

»Proste sobote bomo izkoristili, da odigramo uradni prijateljski tekmi. Prva bo že to soboto v Dolini proti Novi Gorici. Varianta petih tedenskih treningov, ki smo jo sprva mislili uresničiti, je odpadla zaradi drugih obveznosti nekaterih igralk, zato bomo podaljšali trajanje treningov, za kar so se dekleta obvezala.«

»Kaj pa pričakuješ od skupine za napredovanje?«

»V Nervesi smo dokazali, da smo res kvalitetna ekipa. Sedaj vsi govorijo o moči Torrefrance, vendar če se ozremo na kakovost njenih nasprotnikov v podskupini, lahko rečem, da verjetno ni boljša od nas. Ključna tekma za nas bo vsekakor gostovanje v Pordenonu.« (ak)

naše košarkarske ekipe v mladinskih prvenstvih

MLADINCI

Kontovel Electronic Shop — Libertas 49:57 (24:23)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Lukša 7, Pertot 6, Piras 6, Gregori, Danieli 13, Emili 11, Ban 5, Stanissa 5, Bogatec.

Tekma med Kontovelci in Libertasom je bila vseskozi izenačena. Povedati je treba, da sodi ekipa Libertasa v sam vrh lestvice. Že v prvem polčasu je bilo razvidno, da so Kontovelci zelo razpoloženi in da se bo zmaga odločila v končnih minutah. Domačini so sklenili polčas s točko prednosti, nato pa so v zaključku drugega polčasa popustili, to pa predvsem zaradi pomanjkanja enakovrednih menjav. Omeniti je treba dobro igro Emilija, predvsem v obrambi.

(Dimitrij Danieli)

Ferroviario — Bor preluž.

Srečanje mladincev med Ferroviariom in Borom so preložili na poznejši datum.

LESTVICA: Libertas 16; Scoglietto in Kontovel El. Shop B 12; Ferroviario 10; Bor in Barcoiana 6; Polet 2; Kontovel El. Shop A 0.

NARAŠČAJNIKI

Bor - Don Bosco 29:122 (7:65)

BOR: Tagliapietra, Lippolis 2 (0:4), Blaževič 6, Turk 5 (1:5), Cecco 6 (2:10), Birsa 8 (0:3), Rustja 2.

PM: Bor 3:22.

Tudi v povratnem srečanju so Borovi naraščajniki visoko klonili proti močnemu Don Boscu. Tekma je potekala enosmerno, kajti za »plave« je bil že velik uspeh, ko so dosegli koš. Edini, ki se je nekoliko izkazal, je bil Marko Cecco. (Vanja Jogan)

SGT — Kontovel 87:52 (40:32)

KONTOVEL: Compare, Šik 4, Gruden, Sedmak 1 (1:2), Čebulec 13 (1:3), Cingerla 4, Dolhar 3 (1:2), Sterni 20 (6:13), Stanissa 7 (1:2).

Proti prvouvrščeni Ginnastici so Kontovelci doživeli četrti zaporedni poraz. Tudi tokrat so Kontovelci odlično začeli, saj so v 6. minuti igre vodili s 16:6. Nato so domačini z odličnim »pressingom« nadoknadili zamujeno ter v 15. minuti vodili s 27:25. Prednost so Tržačani do konca polčasa še povečali. V nadaljevanju pa so Kontovelcem pošle moči, ker že več kot mesec dni nimajo rednih treningov. Domačini so seveda to izkoristili in začeli z odlično razpoloženim Cavazzonom zadevati Kontovelov koš kot za stavo. V 31. minuti je bilo stanje že 66:39 v korist Tržačanov, v 38. minuti pa 87:44. Šele v zadnjem delu srečanja je uspelo Kontovelcem nekoliko znižati rezultat. (M. Rupel)

IZIDA: Servolana - Santos 86:87; Libertas - Intermuggia 72:58.

LESTVICA: SGT 20; Santos in Don Bosco 18; Ricreatori 14; Libertas, Kontovel in Servolana 10; Ferroviario 8; Intermuggia 4; Polet 2, Bor 0.

DEČKI

Bor — Sokol 72:52 (37:31)

BOR: Acerbi 4, Race 2, Krasna 21 (1:2), Bole (0:1), Gasperini 9 (1:4), Pertot 14 (2:4), Cupin 14 (2:8), Bajc 8 (2:5).

SOKOL: Motta, Sossi 8 (0:2), Stanissa 8, Grilanc (1:2), Bogatec 5 (1:2), Šuligoj 10 (2:4), Zicca 4 (0:4), Paulina 12, Pizziga.

Slovenski derbi med Borom in Sokolom se je končal z zmago domačinov. Tekma je bila skozi ves prvi polčas izenačena. V drugem polčasu pa so borovci igrali mnogo bolje ter z uspešnim »pressingom« dokončno strli odpor gostov. Tekma je bila zanimiva, čeprav je bilo igrišče precej spolzko. Tokrat se je najbolje izkazal Krasna, tako v obrambi kot v napadu.

(I. Bajc)

IZIDI: Libertas - Don Bosco 80:75; Santos - Servolana 44:87; Alabarda - Ricreatori 67:82.

LESTVICA: Ricreatori 20; Don Bosco 16; Ferroviario, Servolana in Libertas 12; Alabarda in Bor 8; Santos 4; Ancifap 2; Sokol 0.

PROPAGANDA

SKUPINA B

CUS — Bor 9:104 (2:60)

BOR: Oberdan 14, Arena 15, Pregarc 20, Pavlica 12, Azman 18, Bajc 12, Legiša 6, Stubelj, Jelerčič 2, Milone, Prelec 6.

V 2. kolu tega prvenstva so se borovci spoprijeli z najmlajšo ekipo v tej ligi in tudi zelo visoko zmagali. Za naše predstavnike to srečanje ni bilo niti dober trening, saj so morali celo pomagati nasprotniku, da je lahko dosegel nekaj košev.

(Luka Furlan)

IZIDA: Servolana - Libertas 90:40; Don Bosco B - Ferroviario 30:53.

LESTVICA: Servolana 4; Ferroviario, Bor, Libertas 2; Sokol, Don Bosco B, Intermuggia in CUS 0.

LOKOSTRELSTVO V MESTRAH

Vesna Lutman na osmem mestu

Lokostrelci Našega prapora z vnožja Brd so se v soboto udeležili v Mestrah meddeželnega turnirja »indoor« na razdalji 25 metrov, ki ga je organiziralo tamkajšnje društvo Conte di Carmagnola. Prireditve, ki je veljala za prvenstvo dežele Veneto, se je udeležilo kar 126 tekmovalcev iz Veneta, Furlanije - Julijske krajine in Tridentinske - Gornjega Poadižja in med temi tudi trije državni prvaki.

Slovenski lokostrelci so se v tako kakovostni konkurenci kar dobro odrezali in to se posebej, če pomislimo, da so se prvič udeležili dvoranskega tekmovanja.

Lanskoletna državna prvakinja mladinskih iger, Vesna Lutman, je med začetnicami zasedla 8. mesto s 408 točkami. V isti kategoriji, med fanti, pa je David Coceani dosegel 14. (289 točk), Aleksander Coceani 16. (250) ter Boris Lutman 17. mesto (186).

1. in 2. februarja v Štandrežu

Odbojkarski turnir

Po uspehu lanskega mednarodnega mladinskega odbojkarskega turnirja bo goriška pokrajinska uprava ob sodelovanju Goriške letoviščarske ustanove, pripravila 1. in 2. februarja odbojkarski turnir, na katerem bodo sodelovale šesterke Olympie Terpin, Vala iz Štandreža, vojaške brigade »Gorizia« in postava Slovana iz Slavonskega Broda.

1. februarja, ob 20. uri bo v štandreški telovadnici slovenski derbi med Olympio Terpin in Valom, ob 21.30 pa se bosta srečali šesterki »Gorizia« in Slovana. Zmagovalca obeh srečanj se bosta naslednjega dne pomerila za 1. mesto, poraženca pa za tretje.

MOŠKA D LIGA

Intrepida — Sloga 3:0 (15:5, 18:16, 15:5)

TRAJANJE SETOV: 20, 30 in 12 minut.

SLOGA: Sgubin, Krpan, Hrovatin, Simonič, A. in M. Komar, Ipavec, Kralj.

Kljub temu, da nasprotniki niso bili najmočnejši, slogaši niso znali izkoristiti priložnosti in priti do zmage. Na začetku vsakega seta so se borili in bili vsakič v vodstvu, vendar ko so pridobili nekaj točk prednosti, niso znali teh obdržati. Zaigrali so zmedeno in brez koncentracije in si tako ponovno zapravili zmago. (Simonič)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Bor - DLFAC Opicina 3:0 (15:6, 15:1, 15:5)

BOR: Kalc, Krebel, Gombač, Bizežnik, Starc, Jablanšček, Meton, Italiano, Kralj in Germani.

Trajanje setov: 14', 12' in 10,.

Odbojkarji Bora so v drugem prvenstvenem nastopu izbojevali prvo prepričljivo zmago, lahko bi rekli v rekordno kratkem času. Na drugi strani mreže so imeli dokaj skromnega nasprotnika, toda ne glede na to so igrali zbrano in pokazali nekaj lepih akcij. Še posebej pa moramo pohvaliti mlade igralce, ki napredujejo iz nastopa do nastopa. (G. F.)

OK Val — Mossa 1:3 (9:15; 15:4; 12:15; 6:15)

OK VAL: Cej, Mučič, Boschin, Devetak, Butkovič, Bastiani, Prinčič, Paulin.

Igralci OK Val so doživeli prvi poraz v tem prvenstvu. Proti Mossi so si zapravili zmago v tretjem setu, ko so že vodili z 12:4. Odtlej zaradi podcenjevanja jih je Mossa dobesedno nadigrala. (Zip)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Volley 80 — Breg 0:3 (3:15, 0:15, 2:15)

TRAJANJE SETOV: 8', 8' in 9'.

BREG: Elena in Elizabet Žerjal, M. in C. Velikonja, Maranzina, Tavčar, Možina, Malmenvall, Komar, Zobec.

Komentar o tekmi ni potreben, saj izid pove vse. (R. Gruden)

Kontovel - Le Volpi B 3:1 (10:15, 15:11, 15:3, 16:14)

KONTOVEL: R. Daneu, M. Štoka, A. Rupel, K. Ukmar, S. Danieli, M. Brischia, L. Perini, T. Perini, M. Starc, K. Gardini.

V drugem kolu prve divizije je Kontovel Electronic Shop slavil zmago. V tej tekmi so Kontovelke pokazale napredek, saj so si srčno želele zmago. Opaziti pa je tudi, da se igralke zmedejo prav v ključnih trenutkih, ko je treba zaključiti set v svojo korist. Za zmago gre pohvaliti vse igralke. (Maja Štoka)

obvestila

PRIMOTOR KLUB
obvešča, da bo srečanje članov jutri, 24. t. m., pri Rumeni hiši v Barkovljah.

ŠD POLET
vabi člane na redni občni zbor, ki bo v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah v ponedeljek, 28. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

ŠPORTNI KROŽEK KRAS
vabi člane in prijatelje v petek, 25. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na 21. redni občni zbor, ki bo v prostorih osnovne šole »1. maj 1945« v Zgoniku.

S P D T
obvešča, da bo jutri, 24. januarja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ulici sv. Frančiška 20 prikaz diapozitivov in predavanje dr. Majde Mazovec z naslovom »Rio La Paz preko Zelenega kontinenta«.

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo seja glavnega odbora jutri, 24. januarja, ob 20. uri v Ulici sv. Frančiška 20.

SPOROČILO DOPISNIKOM

Vse naše dopisnike in tudi predstavnike posameznih društev naprošamo, da nas pravočasno obvestijo o morebitnih spremembah urnikov raznih prvenstvenih ali drugih srečanj, da se izognemo neljubim pomotam v rubriki »Domači šport«.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

23. januarja 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Janez Pavel II. bo 26. januarja odletel v Venezuelo

Armada 40.000 oseb za papeževo varnost

CARACAS — Poglavar rimskokatoliške cerkve Janez Pavel II. bo 26. januarja odletel v Južno Ameriko, kjer bo do 6. februarja obiskal Venezuelo, Ekvador in Peru. Na tem potovanju ga bo spremljala armada časnikarjev. V njej pa tokrat ne bo strokovnjaka za vatikanske zadeve Domenica Del Ria, ki ga je v zadnjem trenutku tiskovni urad Svete stolice črtal s seznama zaradi njegovih v dnevniku La Repubblica objavljenih nadaljevanj, med katerimi je tudi članek z naslovom: »Verski poglavar, ki 'dela' špektakel in dodobra zna uporabljati sredstva množičnega obveščanja — Toda koliko potuje ta papež — In veliki igralec kriči: Mir na svetu.«

Toda kaj je tako pregrešnega vatikanist Domenico Del Rio zapisal v svojem članku, da si je nakopal jezo tiskovnega urada? Ali si je kaj izmislil, ali pa je napisal, kar so mu povedali drugi? Svoje članke je Del Rio naslonil na izjave predstavnikov rimske kurije, ki je od nekdaj nasprotna vsem papežem in torej tudi sedanjemu. Na njegov račun kroži v Vatikanu cela vrsta krilatic, med katerimi tudi ena na račun njegovih pogostih potovanj po svetu. Tako se sprašujejo, kakšna je razlika med Bogom in Wojtylo? In odgovarjajo: »Bog je vsepovsod, Wojtyla pa je tam že bil.«

Še bolj zanimiva pa je v tem članku zapisana trditev zagrebškega profesorja na teološki fakulteti, češ da papež ukrepa na podlagi poljskih izkušenj, ki pa jih v Jugoslaviji ni mogoče izvajati, kajti Jugoslavija je večnarodna in večverska država, kjer izigravanje te danosti zaostruje družbene odnose in krepi stalinizem.

Po vsem tem Domenico Del Rio ne bo videl impozantnih varnostnih ukrepov, ki jih je vlada v Caracasu zaupala generalu italijanskega porekla 46-letnemu Simonu Tagliaferru in 40.000 policajem in vojakom, ki bodo udeleženi v varnostnih ukrepih imenovanih »Nadangel 1 — 85«. Med tridnevnim papeževim bivanjem v Venezueli bodo apostolsko nunciado spremenili v pravi bunker. Po vseh oknih bodo namestili neprebojna stekla in poslopje zastražili en teden pred prihodom uglednega gosta. K mašam na prostem bodo verniki (in tudi ministri) lahko prišli samo z javnimi prevoznimi sredstvi in obvezno brez dežnika.

Zaradi slabe izkušnje z Alijem Agco bodo 71 ur, kolikor časa bo Janez Pavel 2 preživel v Venezueli, zastražili vsa letališča, ki jih bo papež uporabil za pet poletov, in papežev blindirani avtomobil in limuzino, s katerima se bo peljal 17-krat.

Nasprotniki socialdemokratske vlade imajo pripombe na račun njene prizanesljivosti do kriminalcev in očitajo notranjemu ministru Octaviu Lepagu, da to počenja zaradi predsedniških popadkov.

Neki visoki cerkveni dostojanstvenik pa je zadovoljen z varnostnimi ukrepi in pravi, da previdnosti ni nikoli preveč, kajti dejanj blaznežev ni mogoče nikoli predvidevati. »Sicer pa je pri opravljanju svojega poslanstva papež pripravljen tudi na takšno tveganje«, je izjavil v zasebnem pogovoru.

Kritika slabosti sovjetske družbe

MOSKVA — V sovjetskih kinematografih predvajajo enega izmed najbolj strupenih filmov proti birokraciji. Čeprav je izdelan v humorističnem stilu, ljudje trumoma derejo v kinematografe, ker vidijo v filmu kritiko ene izmed največjih slabosti sovjetske družbe.

Film so izdelali v Tblilisiju, glavnem mestu Georgije, tiste sovjetske republike, ki je bila od nekdaj sila kritična do Moskve in kjer imajo dokajšnjo mero avtonomije in tudi razmeroma visoko življenjsko raven.

V filmu »Sinje gore« Aldar Čenguelaia kritizira neodgovornost na vseh ravneh, sestankovanje zaradi sestankovanja, nedelavnost uradnikov in odsotnost na delovnem mestu.

Nina Hagen v akciji

RIO DE JANEIRO — Zahodnonemška rock-zvezda Nina Hagen se je takole spakovala na zaključnem koncertu rock glasbe v Riu, največji glasbeni prireditvi vseh časov.

Zaslužki italijanskih javnih upraviteljev

RIM — Predsedstvo ministrskega sveta je v teh dneh izdalo prvi zbornik o letnih dohodkih italijanskih javnih upraviteljev, ki so jih le-ti prijavili v l. 1982. Gre za seznam nekaj stotin uglednih oseb, ki upravljajo javne izdatke: preostale njihove kolege bo obravnaval drugi zbornik, ki ga že pripravljajo. Javnost bo tako izvedela za dohodke okrog dva tisoč javnih upraviteljev ter za vrednost njihovih (prijavljenih) nepremičnin in morebitnih delnic.

S svojimi dohodki v l. 1982 je bil najbrž še posebej zadovoljen podpredsednik Državnega združenja za razvoj konjskih pasem (UNIRE) Carlo D'Alessio, saj mu je ta služba navrgla 314 milijonov lir, leto poprej pa le 53 milijonov. Podpredsednik družbe Mantelli SpA v Milanu Piero Verruchi je istega leta prejel 265 milijonov (leto prej 104 milijone). Predsednik denarnega zavoda Banca Emiliana, Emilio Greci, je prav tako uspel podvojiti svoje letne dohodke: l. 1982 je prejel 191 milijonov (leto prej 92 milijonov). Predsednik denarnega zavoda Banca Commerciale Italiana, Antonio Monti, je tedaj prejel 176 milijonov (157 milijonov), predsednik zavoda INPS Ruggero Ravenna pa nad sto milijonov (58 milijonov). Predsednik državne radiotelevizijske družbe RAI Sergio Zavoli je v l. 1982 prijavil 152 milijonov lir (147 milijonov).

Seznam se nadaljuje, zanimivo pa je, da gre, po besedah davkoplačevalcev, pri tem predvsem za dohodke od tkim. odvisnega dela.

Ubil lastno sestro zaradi »zapadnjaške« mode

KAIRO — Mladenič v kraju Qena v zgornjem Egiptu je ubil svojo 18-letno sestro, ker je snela »hegab« in se je torej začela oblačiti »zapadnjaško«.

Po pisanju kairskih časnikov je mladenič Fibri Ali večkrat nagovarjal svojo sestro Šadio, naj si ponovno pokriva lase in vrat in s tem pokaže svojo »čistost« in »ugled«, vendar ga sestra ni hotela ubogati. Zaradi tega jo je z nožem zabodel v vrat.

Pokrivalo hegab pod katerega ženske skrijejo lase in vrat, Egipčani ne poznajo, vendar se je pod vplivom fundamentalistične verske struje pričelo uveljavljati tudi v tej državi.

Z buldožerjem nad ženo

MANCHESTER (Velika Britanija) — Zavržen mož je z buldožerjem skušal podreti svojo hišo v tem mestu in s tem povzročil kakšnih 15.000 funtov šterlingov škode, približno 34 milijonov lir.

»Žena mi je prepovedala celo to, da bi videl svoje otroke«, je dejal jezni mož Donald Niblett, ko je opravičeval svoje dejanje. Pred sodniki se je obvezal, da bo z ženo vzdrževal premirje vsaj dve leti.

Krvavo nasilje perujskih vladnih sil

LONDON — Nad tisoč oseb, med njimi žensk in otrok, je v zadnjih dveh letih izginilo brez sledu na tkim. »obsednem območju« v Peruju, v pokrajinah Huancavelica, Avacucho in Apurimac, ki so jih l. 1982 zastražile vladne sile. Tako poroča organizacija Amnesty International in še dodaja, da je bilo v tem predelu države v ječah umorjenih na stotine oseb.

Po podatkih, ki jih je zbrala Amnesty International, so se množični poboji pričeli že pred tremi leti v sklopu vojaške ofenzive proti pripadnikom osvobodilnega gibanja »Sendero luminoso« (Svetla pot), ki so tudi sami trpinčili in usmrtili na desetine civilistov. Odkar pa je nadzorstvo nad položajem v teh pokrajinah prevzelo vojaštvo, se je število žrtev, ki so padle pod streli vladnih sil, tako povišalo, da so pričeli svojci pobitih njihova trupla iskati kar v obcestnih jarkih, kamor so jih vojaki odmetavali. Trupla pobitih so zvečine gola, iznakažena, rane na glavi pa kažejo, da jih je nepopisnih muk otela krogla.

Amnesty International je mnenja, da tako krvavih kršitev človečanskih pravic v Peruju še niso zabeležili. Vojaštvo se v svoji zaslepljenosti znaša nad kmeti, predstavniki krajevnih oblasti in celo mladino. Glavni pravdnik v Peruju in mnogi sodniki kajpada vedo za te zločine, vendar je vojaška oblast njihove pritožbe gladko zavrnila. V takem morečem vzdušju se je v Peruju prejšnji teden pričela volilna kampanja za aprilske politične volitve.

Miki Muster:

RAZBOJNIKI
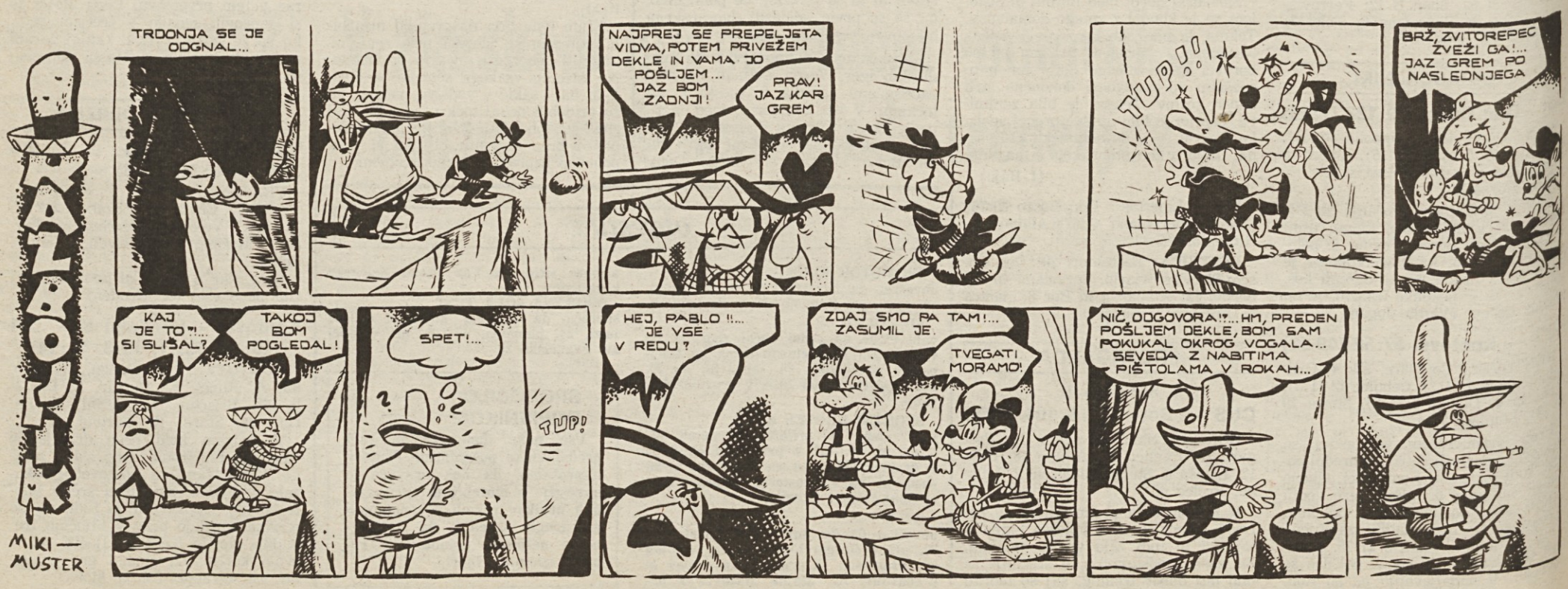
19.